

Erkenningsnummer:
P708478

de knotwilg

Klimop

Ruimtelijke
chaos

Gierzwaluwen
in de stad

Zeisteam
Ruidenberg

DE OPWARMING
VAN DE AARDE
HEEFT ZO ZIJN GEVOLGEN:

IN DE HERFST
POFFEN DE KASTANJES
UIT DE BOMEN.

Geert De Kockere
www.litenatuurjtes.net

Editoriaal

- 3 Op de valreep

Algemene informatie

Natuur- en Milieunieuwtjes

- 4 Algemeen
Liever een digitale 'knotwilg' dan een papieren versie?
Inspiratie nodig voor het bestuursakkoord van je gemeente of stad?
- 4 Hooglede
Bouw je mee aan een nieuwe Natuurpuntkern?
- 5 Roeselare
Kleine plevierensaga
Ransuil op bezoek
- 6 Staden
Natuurpunt Kern Staden groeit
- 6 Torhout
Populatie hondskruid gered
- 8-9 Klimop (*Hedera helix*)

Plaatselijke bijdragen

NATUURPUNT KERN KORTEMARK

- 11 Kortemark houdt van een uitdaging

NATUURPUNT MANDELSTREKE

- 12-15 Ruimtelijke chaos in de praktijk: plannen voor
industriegebied naast AZ Delta in Roeselare

- 17-24 Activiteitenkalender

- 28-30 Gierzwaluwennieuws

- 31 Donateurswandeling Mispelaarhoek

- 32-33 Een primeur tijdens de zomerwerkdag in 'De Kleiputten'

- 34-35 Broedresultaten Steenuil 2024

NATUURPUNT RUIDENBERG

- 36-37 Zeisteam Ruidenberg

Werkten mee aan dit nummer:

Koenraad Blonck, Daniël Boens, Martin Claeys, Nathalie De Maecker, Paul Debaenst, Fenwick Debaere, Roney Debaillie, Sofie Declercq, Philippe Deprez, Erwin Deros, Piet Desmet, Leopold Dewulf, Xavier Dirix, Roland Eeckhout, Peter Hantson, Patrick Keirsebilck, Peter Lemmens, Filip Moerman, Ludo Mamerency, Georges Pollentier, Geert Schoutteten, Jo Seynaeve, Nicolas Van Severen, Bart Van Thuyne, Marc Vandaele, Kristof Vanhee, Maarten Verlinde, Thomas Vermeire, Kris Vermeulen, Hans Verplancke & Ria Wyffels.

Omslagfoto: Beheerwerken in 'De Kleiputten' in Roeselare op zaterdag 10 augustus 2024.
Foto: Kris Vermeulen.

Foto's op deze pagina: Erwin Deros.

Op de valreep

Ik schrijf dit editoriaal terwijl ‘de knotwilg’ al in opmaak is. Het kan er dan nog juist tussen geschoven worden in die paar dagen dat onze auteurs hun teksten nalezen, net voor het tijdschrift in druk gaat. Peter, onze coördinator, krijgt er de kriebels van als ik de deadline oprek. Hij zit me dan ook achter de veren, maar je ziet het al in de activiteitenkalender: het is bij alle afdelingen, kernen en werkgroepen een druk najaar.

We zijn niet alleen gestart met een nieuwe cursus natuurgids (waarbij we een schooljaar lang op stap gaan met een groep enthousiastelingen in en rond het werkingsgebied van Natuurpunt Ruidenberg – Ichtegem, Koekelare en Kortemark), maar al onze afdelingen, kernen en werkgroepen hebben een fijn programma uitgewerkt. Beheerwerkdagen, daguitstappen, familiewandelingen, jongerenactiviteiten, lezingen, watervogeltellingen, ... Voor elk wat wils!

Onze groep vrijwilligers, allemaal mensen die hun passie voor de natuur willen delen, wordt ook steeds groter én iets diverser. De jonge kernen in Ichtegem en Kortemark doen het goed, de kern in Staden heeft een succesvolle doorstart achter de rug en in Hoogdele kwamen deze zomer voor het eerst een groep groene dames en heren samen, die zich willen engageren voor de natuur en het milieu in hun gemeente. Zin om mee te bouwen aan Natuurpunt in jouw gemeente? Laat ons zeker iets weten en – heel belangrijk – kom vooral ook eens af om je plaatselijke groep te leren kennen. Ze bijten niet. :-)

Ook achter de schermen roert er van alles. Zo is er altijd wel goesting om ergens in ons werkingsgebied een perceel aan te kopen om er natuur van te maken en regelmatig zien we opportuniteiten passeren. Helemaal zit het politieke klimaat tegenwoordig helemaal tegen. Zowat het volledige platteland in onze regio is ingekleurd als ‘Herbevestigd Agrarisch Gebied’. Dat betekent, zeker sinds de laatste landbouwprotesten, dat de Vlaamse overheid geen aankoopsubsidies meer voorziet. Wij hebben het echter helemaal niet gemunt op productieve akkers – die zijn sowieso toch compleet onbetaalbaar – maar op natte gronden, resthoekjes en stukken die al lang niet meer in landbouwgebruik zijn.

Een perceel aankopen en er natuur van maken – een thuis voor tal van wilde planten en dieren – kan ook voor een hele nieuwe dynamiek zorgen bij de plaatselijke vrijwilligers. In de Mispelaarshoek kon conservator Geert zo een groepje buurtbewoners moti-

veren om in het natuurgebied regelmatig de handen uit de mouwen te steken.

Als je de berichten en cijfers over onze natuur opvolgt, dan zie je dat het platteland leegloopt: ‘algemene’ planten en dieren laten een spectaculaire terugval optekenen. Ze worden teruggedrongen naar enkele grote natuurgebieden. Die zijn vanzelfsprekend waardevol en soms lukt het om daar natuurlijke processen helemaal hun gang te laten gaan. Rewilding. Boeiend en prachtig.

Maar die ruimte hebben we in onze compleet versnipperde regio niet. Hier moeten we het hebben van groene corridors, kleine oases, parken, tuinen en zakdoekreservaatjes. Allemaal stapstenen waar planten en dieren gebruik van maken en waarvan het belang moeilijk kan overschat worden.

We hebben die kleine groengebieden nodig: als verbinding tussen grote gebieden, om de natuurwaarden van het platteland wat op te krikken en ook als klimaatbuffer, speelruimte of waterberging. Aankopen in Herbevestigd Agrarisch Gebied is één van de weinige mogelijkheden voor natuurherstel in Midden-West-Vlaanderen.

Raak ik hiermee een gevoelige snaar? Vast wel. Ondertussen worden er plannen gesmeed om honderden hectaren open ruimte, waaronder ook heel wat Herbevestigd Agrarisch Gebied, om te zetten in industriegebied. Zie bijvoorbeeld de plannen in de omgeving van AZ Delta. Dat kan blijkbaar wel zonder dat bepaalde politici dreigen met hel en verdoemenis, lees: lege supermarkten en hongersnood. Maar dit terzijde.

Terwijl ik nog even blader door oudere edities van ‘de knotwilg’, zie ik dat ik precies een jaar geleden ook al iets schreef over het klimaat. Toen hadden we te maken met een extreem late hittegolf. Een editie later beleefden we de natste herfst ooit, de prelude voor het natste jaar ooit. En vandaag bereiken ons waanzinnige beelden van depressie Boris, die Centraal-Europa onder water zet. Benieuwd dus wat de herfst- en wintermaanden ons brengen, maar wie weet ontmoeten we elkaar wel eens op een berijpte herfstochtend, terwijl we vriezeganzen spotten of watervogels tellen?

*Sofie Declercq, voorzitter
Namens het bestuur van
Natuurpunt Midden-West-Vlaanderen vzw*

Natuur- & milieunieuwtjes

ALGEMEEN

Liever een digitale 'knotwilg' dan een papieren versie?

Lees je even graag digitaal als op papier? Neem dan een digitaal abonnement op 'de knotwilg'! Zo bespaar jij mee papier en portokosten. Stuur een mailtje naar peter.lemmens@natuurpunt.be met als onderwerp 'digitaal abonnement' en vermeld in het bericht zelf je lidnummer. Dat vind je terug op het etiket van deze 'knotwilg'. Alvast bedankt!

Inspiratie nodig voor het bestuursakkoord van je gemeente of stad?

Vlaanderen is de natuurarmste en meest versnipperde regio van Europa. Daardoor is de natuur uit grote delen van ons leven en ons landschap verdwenen. Maar om de biodiversiteits-, klimaat- en gezondheids crisis het hoofd te bieden, zullen we de natuur opnieuw een centrale plaats moeten geven en op grote schaal herstellen.

Natuurpunt gaat voor een natuurinclusief Vlaanderen waarin mens én natuur floreren. Ontdek onze toekomstbeelden in 'Natuur in het Hart: Vlaanderen in 2050'. Vijf toekomstbeelden, vormgegeven vanuit een natuurperspectief, tonen hoe we kunnen bouwen aan een landschap waarin we samenwerken met de natuur en die opnieuw floreert. Meer info op www.natuurpunt.be/natuur-in-het-hart.

HOOGLEDE

Bouw je mee aan een nieuwe Natuurpuntkern?

Heb je er ooit aan gedacht om je interesse in de natuur om te zetten in een engagement als vrijwilliger? Gewoon, enkele keren per jaar samen met andere natuurliefhebbers iets doen voor de natuur in jouw gemeente? Dat kan!

Op dinsdag 27/8 kwamen we een eerste keer samen om kennis te maken en ideeën uit te wisselen. Onze bezoekers – een kat, een sperwer, een konijn en een stel vleermuizen – zagen dat het gezellig was. De komende tijd gaan we maandelijks op pad om elkaar en de natuur in onze gemeente beter te leren kennen.

Zin om vrijblijvend kennis te maken tijdens één van onze startactiviteiten? Stuur dan een mail naar np.hooglede@gmail.com. Je moet niets specifiek kennen of kunnen, maar je houdt van de natuur, ziet het zitten om samen te werken in een team en woont in Hooglede,

Natuurpunt in Hooglede nam een vliegende start. Zin om aan te sluiten tijdens één van onze vrijblijvende kennismakingsactiviteiten? Stuur dan een mail naar np.hooglede@gmail.com. Foto: Peter Lemmens.

Gits, De Geite, Sleihage, Onledemolen of niet al te ver daar buiten

(ja, zo leert een mens de plaatselijke gevoeligheden wel kennen :-)).

ROESELARE

Kleine plevierensaga

Grote industrieterreinen in aanleg, waar steengruis open gespreid wordt, lijken absoluut onaantrekkelijk voor een natuurliefhebber. Maar zo'n stenige zandvlakte, met nauwelijks plantengroei en soms een ondiep plasje, lijkt ook erg op een kaal strand of een stukje steppe. Daar kijken pleviersoorten naar uit om te broeden. Zo'n werf is een ecologische val: een situatie die zo interessant lijkt dat de vogels er niet aan kunnen weerstaan om er hun nest te bouwen, dat vervolgens vernietigd wordt. Braakliggende akkers en bouwerven zijn typische voorbeelden.

Op 2 mei, bij de inventarisatie van een bedreigd populierenbosje met poel, middenin een 5 ha groot industrieterrein in aanleg, De Bazuin, hoorden we een kleine plevier. En inderdaad: wat later konden we die spotten. Een broedgeval? Wegens de grootschalige werken leek enige kans op succes onwaarschijnlijk, maar door geduldig speurwerk kreeg Jo Seynaeve het koppeltje

De kleine plevier (*Charadrius dubius*) op zijn nest op de bouwwerf, perfect gecamoufleerd tussen alle steenslag. Foto: Jo Seynaeve.

voor de lens en idem voor de zeer discrete nestplaats.

Bij een beschermde soort als deze kan de milieu-inspectie de werken stilleggen tot na het broedseizoen. Na advies van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek leek ons het wijzer contact op te nemen met de projectontwikkelaar, Hexagon, om beschermende maatregelen af te spreken. Bij een werfbezoek was verantwoordelijke Kobe Sambaer onmiddellijk bereid de broedzone met hekken af te bakenen.

Wat later dé bevestiging: bij aflossing van het broeden zagen we de eitjes in een kuiltje tussen de stenen. Dagen later een lege eischaal naast de broedkuil, maar nog steeds 3 intacte eieren. Bij een volgende controle vond Jo de ouders wat verder in de omgeving. Het nest bleek leeg, op dat ene gebroken ei na, maar geen kuikens te bespeuren. Als nestvlinders konden ze zich natuurlijk in de buurt schuilhouden, maar ook predatie door torenvalk of zilvermeeuw

Ook de jongen zijn nauwelijks zichtbaar. Foto: Thomas Vermeire.

was niet uit te sluiten. We wilden ze zo weinig mogelijk verstoren en daarom deden we verder geen intensief speurwerk meer.

We lieten Kobe, die benieuwd was naar het resultaat, weten dat de omheining zijn werk had gedaan en dit niet langer hoefde. Maar op 19 mei, om 2.10 u. 's nachts, kon ringer Thomas Vermeire met behulp van een warmtecamera één kuiken van de kleine plevieren vinden en ringen. Dankzij de medewerking van iedereen kunnen we opgelucht spreken van een succesvol broedgeval. Dank hiervoor!

Piet Desmet

Ransuil op bezoek

Op een ochtend, eind juni, ontdekte Lieve Lejeune een ransuil in de tuin. Hoog in de grote oude perenboom zat de stille figuur: slapend, soms met één oog open om alles toch even te overschouwen. Later zagen Peter Hantson en Lieve hem heel actief de omgeving – inclusief henzelf – observeren. Ze genoten bijna dagelijks van de ransuil in hun tuin: een schoonheid met dat prachtige roestgele verenpak met grijze vlekken, de lange oorpluimen en de fel oranjegele ogen.

De ransuil had twee favoriete takken in de perenboom om de dag door te brengen. Naar de avond toe vloog hij soms even naar de grote meidoorn, om van daar op zoek te gaan naar kleine knaagdieren of vogels. En waar die ransuil zijn kostje bij elkaar scharrelde? In de lage vallei van de Babilliebeek en de resterende landbouwgebieden, die wachten op verkaveling. Misschien trok hij in de duisternis ook over de grote ring, richting Oekene of het stadsbos? Feit is alleszins dat de vogel eind juli is gaan vliegen ... Naar een beter plekje?

Peter Hantson

STADEN

Natuurpunt Kern Staden groeit iets meer dan een jaar geleden lanceerde Kern Groot-Staden een oproep: de werking zat wat op zijn gat en ze waren op zoek naar nieuwe mensen. Ongeveer 15 nieuwsgierigen kwamen opdagen om te luisteren naar wat zij en Natuurpunt voor elkaar zouden kunnen betekenen. Peter Lemmens werd uitgenodigd om de nodige uitleg te geven en het mooie weer kregen we er gratis bij.

Er werd bewust gekozen om te wachten met het verdelen van de taken binnen de kern. In plaats daarvan maakten we ruimte om elkaar tijdens verschillende kernuitstapjes beter te leren kennen en ondertussen aan teambuilding te doen. Door elkaars interesses en sterktes te leren kennen, raakten we vlot op elkaar afgestemd en viel de taakverdeling snel op zijn plaats. Dit zowel voor het verdelen van de functies binnen het bestuur als voor het opstarten en organiseren van activiteiten.

De nieuwe vrijwilligers weten elkaar vlot te vinden, waardoor we nu ook een fotografiegroepje hebben dat er geregeld op uit trekt. Uit goede bron vernamen wij dat zij zich ook wel vinden in elkaars liefde voor het terrasje nadien. Een ander lid is naarstig bezig om zijn buurt aan elkaar te knopen met egelwegels.

Diversiteit is een kenmerk waarmee onze nieuwe groep gelabeld en gezegend is. We hebben bijvoorbeeld leden die dicht bij het boerenleven staan, maar ook mensen met een passie voor jacht. We merken dat deze mix een sterkte is die zorgt voor wederzijds begrip en verbinding.

De afgelopen maanden bewees de vernieuwde kern zijn waarde. De vrijwilligers organiseerden onder meer een kruidenwandeling en een quiz, en lieten de kinderen op 'Camping Eugene' (een gezinsvriendelijk kampeerevent

tijdens de laatste dagen van juni) op avontuurlijke en speelse wijze kennis maken met wat de natuur te bieden heeft. Er was maar één genoeg modder voorhanden om weelderig mee in het rond te gooien. ;-)

Op dit ogenblik loopt er nog een paddenstoelencursus en later dit jaar volgt er nog een sterrenkijkdag. Daarnaast kunnen we met trots meedelen dat 'De Vijfwegenpoel', het natuurgebiedje in Staden van Natuurpunt Mandelstreek, sinds kort volledig is afbetaald.

Een geslaagde herstart dus! Voel jij je aangesproken om mee te stappen in ons verhaal of ben je gewoon nieuwsgierig? Contacteer ons gerust via de facebookpagina van Natuurpunt Groot Staden of via natuurpuntgrootstaden@gmail.com.

Fenwick Debaere

TORHOUT

Populatie hondskruid gered

In juli 2021 ontdekten wij 20 exemplaren hondskruid (*Anacamptis pyramidalis*) langs een drukke weg in Torhout. Dat is een wettelijk beschermde en zeldzame orchidee die 30 tot 60 cm hoog wordt. Deze kritische soort lijkt, net zoals de bijenorchis, de laatste jaren wat uit te breiden onder invloed van de klimaatverandering, maar het aantal exemplaren per vindplaats blijft meestal laag.

Enkele dagen na de ontdekking in 2021 werd de berm gemaaid en in 2022 werd er geen enkele plant meer gevonden, waarschijnlijk door de combinatie van de extreem droge zomers en foutief maaibeheer. In 2023 vonden er in de omgeving wegenwerken plaats

en daarbij werd er aarde op de groeiplaats gedumpt. Ondanks dat vonden we toch nog 3 bloeiende planten. Maar de groeiplaats bleef een zorgenkindje.

Dit jaar is er beter nieuws: de bosberen, het beheerteam van Natuurpunt Torhout, mocht materiaal gebruiken van het Agentschap Wegen en Verkeer en het stadsbestuur om de groeiplaats af te zetten. Resultaat: 19 bloeiende planten! Dat maakt dat deze groeiplaats, volgens de info op waarnemingen.be, de grootste van de hele provincie is. Super toch! Hopelijk kunnen deze prachtige planten hier de komende jaren verder uitbreiden.

Dit jaar telden we opnieuw 19 exemplaren hondskruid (*Anacamptis pyramidalis*) in Torhout. Met de goede zorgen van de bosberen kunnen ze zich hopelijk uitbreiden. Foto: Peter Lemmens.

“Le Bellet”

Vakantieverblijf te huur
in het hart van de natuur
www.aubellet.com

Karel en Kristien Desmet-Naessens “Le Bellet”
19400 Monceaux sur Dordogne - Corrèze - France
kristien.naessens@gmail.com - 0033 555 911 017 - of +32 (0)486 021 249

Tuinsappen Lombarts Calville

De geperste zaligheid

Luc Goossens, T&F 057 36 30 20
Isjechielaan 1 - 8970 Poperinge
info@tuinsappen.be
www.tuinsappen.be

Sap van eigen fruit

- Wij verwerken uw appels of ander fruit tot een heerlijk vruchtensap (gepasteuriseerd).
- Verkoop van sappen op basis van appel.
- Bedrijfsbezoeken.

Koekuitstraat 2
8800 Roeselare

ward_vanhooren@hotmail.com
0032 496 43 04 05

- Advies duurzaam boombeheer
- Boomonderzoek
- Klimmend snoeien
- Aan- en verplanten van bomen
- Groeiplaatsinrichting en -verbetering
- Boomvriendelijke aanleg van uw tuin
-

Ward Vanhooren
Your tree, our care
Care for Trees

BTW: BE0827 967 056

BOUWERKEN
Heemeryck
Paul

vloeren
faïencen
opritten
terrassen

0477 67 12 89

Slijperstraat 21
8840 Oostnieuwkerke

Klustor
XAVIER
DRAAGT ZORG VOOR JE THUIS

KLUSJESDIENST 0488/811 245

info@klustor.be • www.klustor.be

TUINAANLEG TUINONDERHOUD

HUBERT DAVIDTS
TUINARCHITECT

Paradijsstraat 2
Roeselare-Beveren
tel. : 051 69 00 30
Gsm: 0475 688 871
info@davidtshubert.be

Klimop (*Hedera helix*)

“Wat denk je van een draad met klimop als afsluiting?”, vraagt de buurman. “Goedkoop, altijd groen en veel privacy!” Ben jij ook voorstander van klimop als afsluiting of wil je eerst wel eens alle pro’s en contra’s op een rij? Hier een poging.

Hedera helix behoort tot de klimop-familie, een hoofdzakelijk tropische plantenfamilie met meer dan 1.500 soorten. Na de laatste ijstijd verscheen Klimop samen met lep en Zomereik bij ons. De geslachtsnaam ‘*Hedera*’ komt vermoedelijk van het Latijnse ‘haerere’, wat omklemmen of vastzetten betekent. Mogelijks ligt ook het Griekse ‘hedzo’, wat ‘zitten’ betekent, aan de basis.

De soortnaam ‘*helix*’ kan je vertalen als ‘slingeren’. Iets wat strikt genomen niet klopt. Deze oorspronkelijke bosplant wist haar territorium

sterk uit te breiden en groeit nu als een echte woekeraar op elke vochtige en voedselrijke grond. De over de grond kruipende stengels wortelen op de knopen en vormen een tapijt van klimop. Een ideale bodembedekker? Ook bomen, muren en schoorstenen komen in aanmerking voor begroeiing.

En zo komt klimop aan een zwarte schapen-reputatie. “*Klimop verstikt bomen; maakt barsten en spleten in muren en veroorzaakt vocht in huis*”. Nauwkeurige observatie leert het tegendeel. Klimop slingert zich niet omhoog, maar hecht zich met kleine wortels in een verticale beweging tot op een hoogte van 20 m aan bomen en muren. Deze luchtwortels boren zich niet in de bast van bomen of de spleten van muren, maar vullen enkel bestaande oneffenheden op en nemen ook

geen voedingsstoffen op. Het dichte bladerdek zorgt er voor dat regen en vorst niet bij de muren raken. Zo heeft de muur minder last van verwerking. Alleen bij kalkmortel en oude, zachte stenen kan *Hedera helix* schade veroorzaken, doordat de hechtwortels en stengels het materiaal verpulveren.

Vormt klimop dan nooit een probleem? Soms wel, wanneer klimop een groot deel van de kruin van een boom overwoekert. ‘s Zomers heeft de bladmassa van de boom er een concurrent bij op zoek naar licht voor de fotosynthese en ‘s winters kan een topzware kruin last hebben van felle windstoten met takbreuk en windworp tot gevolg. Maar omdat de ecologische voordelen van klimop meestal opwegen tegen de nadelen, wordt *Hedera helix* niet meer actief bestreden.

De ‘gewone’ bladeren van *Hedera helix* zijn handnervig en 3- tot 5-lobbig tot gespleten, terwijl de bladeren op de bloeistengels veernervig en eirond tot ruitvormig zijn.

Het verspreidingsgebied van klimop omvat West- en Midden-Europa, alsook het gebied rond de Middellandse en de Zwarte Zee. Vind je klimop in meer zandige streken tot hoog in de bomen, dan mag je ervan uitgaan dat je met een meer voedselrijke bodem te maken hebt. Zo fungeert klimop als een indicatorsoort voor meer mineraalrijke bodems.

De handnervige, leerachtige bladeren zijn 3- tot-5 lobbig tot gespleten en staan verspreid langs de groei-stengels. Bij jonge bladeren zitten aan de onderkant stervormig vertakte haren, maar die zijn enkel met een loep zichtbaar. De bovenkant van het blad blijft kaal. Daarnaast vind je bij klimop nog een tweede bladvorm: de bloeistengels dragen eironde tot ruitvormige, ongedeelde veernervige bladeren. Dit verschijnsel, dat planten twee verschillende bladvormen hebben, noemen biologen bladdimorfisme.

Klimop bloeit van september tot ver in december en is zo één van de laatst bloeiende planten. De bolvormige trossen bloemen, bekleed met sterharen, vormen botanisch gezien een scherm. Elk bloempje bestaat uit een onderstandig vruchtbeginsel en twee vaak vergroeide stijlen. Die hebben elk één stempel, 5-10 meeldraden, 5-10 groengele kroonbladeren en 5 kleine kelktanden.

Maar er is nog meer. De bloemen bloeien eerst mannelijk. Dat wil zeggen dat er volop rijp stuifmeel beschikbaar komt. Zodra de bloem geen stuifmeel meer produceert, worden de stempels ontvankelijk voor bestuiving. Bij zo'n verschijnsel lijkt zelfbestuiving uitgesloten. In biologentaal: protandrische bloemen. De blauwzwarte bessen of steenvruchten doen er maanden over om te rijpen.

Het dichte bladerdek van *Hedera helix* werkt isolerend en biedt een

ideale schuil-, slaap- en broedplaats voor talrijke vogelsoorten. Zelfs muizen vinden er een onderkomen. En omdat klimop zo laat op het jaar bloeit, is de plant een belangrijke leverancier van nectar en stuifmeel voor tal van bijen, vlinders en zweefvliegen. 's Nachts komen de laatste nachtvlinders er smullen van een gedekte tafel. In februari-maart dienen de rijpe bessen dan weer als voedsel voor overwinterende vogels, die zo het gure seizoen doorkomen.

Klimop bevat veel saponinen, ook wel zeepstoffen genoemd. Men vermoedt dat de plant die aanmaakt als bescherming tegen insectenvraat en tegen de groei van bacteriën en schimmels. Door het hoge gehalte aan saponinen kan een afkooksel van klimopbladeren als wasmiddel gebruikt worden. (Schuim verzekerd, maar geen idee of het een propere was oplevert.) In de hoestspray van Dr. Vogel om een vastzittende hoest te behandelen, zit trouwens ook *Hedera helix* verwerkt.

In de tuin lijkt klimop een ideale bodembedekker; toch voor wie regelmatig de snoeischaar hanteert om de plant in toom te houden. In een bos belet een woekerend klimoptapijt de groei van andere planten. Ook paddenstoelen krijgen het dan moeilijk.

Je tafel versieren met klimop is geen goed idee als je gasten een allergie hebben voor steenfruit. Klierharen op de bladeren verspreiden een etherische stof die ademnood, hoofdpijn en misselijkheid kan veroorzaken. Bij contact kunnen huidklachten optreden. Ook geiten en schapen reageren op klimop. Ondanks de bittere en vieze smaak kunnen ze het eten niet laten. Hoe meer de dieren ervan eten, hoe erger de klachten worden. De diarree, huiduitslag, koorts, overgeven en sufheid vragen om behandeling door een dierenarts. In het blad en

de bessen zit de giftige stof hederagenine, de boosdoener van al die klachten. Het belangrijkste voordeel van *Hedera helix* – dat deze heel het jaar door groen blijft – veroorzaakt jaarrond ook allergische reacties – een serieus nadeel.

De twee bladvormen en de gefaseerde bestuiving maken deze doodgewone plant weer iets bijzonders. Als laatbloeiër wordt klimop geapprecieerd door insecten en vogels, en zorgt hij mee voor een rijke biodiversiteit. De tuinliefhebber geniet dankzij klimop jaar in jaar uit van een groene tuin. En de nadelen dan? Die moeten we er misschien maar bij nemen.

Tekst: Daniël Boens
Foto's: Peter Lemmens

Klimop kan erg oud kan worden, tot wel 400 jaar, en dus een flinke diameter bereiken. Zie 2 euromunt op deze foto. Het taai hout is ook erg geliefd bij buitensporters en bushcrafters om vuur te maken door middel van wrijving.

INTELLIGENT WONEN

Groene Energie met **Batterij**

- Het maximale uit zonnepanelen**
Geniet maximaal van uw zonnepanelen en word minder afhankelijk van de stijgende elektriciteitsprijzen.
- Dynamische prijzen**
Speel in op dynamische prijzen door elektriciteit aan te kopen of te verkopen aan de beste prijzen.
- Verlaag stroompieken**
Verlaag de stroompieken om het capaciteitsstarief te beperken.
- Zelflerende algoritmes**
Laat zelflerende algoritmes jouw energie systeem verbeteren door rekening te houden met jouw verbruikpatroon.
- Integreer weersvoorspellingen**
Optimaliseer jouw energiesysteem door de weersvoorspellingen te integreren.

(+32) 475 34 67 37 Bruggesteeweg 21
Gits-Hooglede

INFO@INTELLIGENTWONEN.BE
WWW.INTELLIGENTWONEN.BE

Porteman Kijkers

PortemanKijkers.be
SPECIAALZAAK & SITE VOOR VERREKIJKERS & TELESCOPEN

Swarovski - Leica - Zeiss - Kite - Bynolyt - Steiner - Bushnell
Statieven - Loepes - Cameravallen - Digiscoping

Tot 10% op adviesprijs

Optiek Porteman steunt als partner van Natuurpunt
o.a. de Hellebeek in Heuvelland.

Rijselstraat 10 & 12 - IEPER

Volg @Portemankijkers

Kortemark houdt van een uitdaging.

Natuurpunters houden van de natuur en kijken graag naar de natuur. Maar hé, waarom zouden we daar niet nog een extra snuifje plezier aan toevoegen door er een wedstrijd van te maken?

Het begon vorig jaar eigenlijk al een beetje met 'De Insectenzomer'. Toen we in de app ObsIdentify de mogelijkheden aan het bekijken waren om groepen aan te maken, ontdekten we dat je er ook uitdagingen kan lanceren.

Dit jaar kwam Jelle op het idee om te proberen 150 vogelsoorten te spotten in Kortemark. Door deze te registreren op waarnemingen.be zou iedereen kunnen meespelen. In januari gaven we er gelijk een lap op: de broeken van de Handzamevaart stonden onder water en dat trekt natuurlijk heel wat gevogelte aan. Het aantal soorten werd doorheen het jaar geleidelijk aangescherpt en terwijl ik dit schrijf, begin september, zijn we voorlopig gestrand op 132 soorten. Nog 18 te gaan. We kijken vol verwachting uit naar de najaarstrek!

Valt er iets te winnen? Eeuwige roem en veel feestvreugde, als het al lukt. Ondertussen toch dat extra duwtje om nog eens naar buiten te gaan en Edewallebos, de Handzamevallei of de Krekemeersen een bezoekje te gunnen. De meest opvallendste gast tot nu toe was wellicht de Amerikaanse wintertaling die in februari even in de overstromde broeken verbleef.

Dit jaar besloten we, als aanvulling op 'De Insectenzomer', de uitdaging wat verder open te trekken. De opties voor de uitdagingen in ObsIdentify bleken eerder beperkt, zodat we uiteindelijk een algemene soortenchallenge instelden die loopt van juni tot en met september.

Elke soort telt in deze wedstrijd: amfibieën, insecten, paddenstoelen, planten, vogels, ... En al vlug bleek dat waarnemingen in het buitenland ook meegeteld worden. Wat in juni pittig startte met het omploegen van tuin en local patch (*), heeft een aantal onder ons aangezet om heel het verlot te lopen Obsidenti-

fien. Mogelijks tot ergernis van gezin en familie, maar wie uitgedaagd wordt moet er dan ook voor gaan. :-) Vriendelijk competitiegevoel en verbale prikjes, iedere keer dat er werd gehaasjeverd in de ranking, hielden de uitdaging warm.

Sinds 1 juni hebben we met een tiental mensen al bijna 12.000 waarnemingen uit binnen- en buitenland ingegeven, goed voor bijna 3.000 soorten. Dat smaakt naar meer. We denken eraan om in 2025 een BioBlitz (***) te organiseren in Kortemark. Eens zien waartoe we dan in staat zijn!

Voor mezelf is het eerlijk gezegd ook een meerwaarde. Ik heb nog intensiever naar mijn omgeving gekeken en van heel wat soorten plantjes en beestjes heb ik niet enkel de naam opgezocht, maar ook wat gelezen en er over bijgeleerd. Mijn levenslijst kreeg meteen een gevoeliger duwtje in de rug.

Met de meer dan 800 soorten die ik sinds juni heb gescoord, ga ik de challenge niet winnen. Justin ging helemaal los, met heel wat tijd in de natuur in het buitenland, en zit ondertussen al over de 1.600 soorten. Maar ik bevind me nog in een spannende strijd om een eervolle vierde of vijfde plaats. Ik moet er in september dus nog een paar keer op uit, insecten en zo gaan zoeken. 't Is van moeten. :-). Of misschien toch de mottenbak nog eens opzetten in de tuin?

Tekst & foto's: Sofie Declercq

(*) Een natuurlijk plekje of natuurgebied(je) dicht bij jou in de buurt.

(**) Een evenement waarbij je zo veel mogelijk soorten zoekt in een bepaald gebied binnen een bepaalde tijd.

Kriebelbeestjes: eens je er op gaat letten, sta je versteld van al het leven om je heen.

Links een schorsvlieg (*Mesembrina meridiana*), rechts de rupsen van de dagpauwoog (*Aglais io*).

Ruimtelijke chaos in de praktijk: plannen voor industriegebied naast AZ Delta in Roeselare

Onze regio staat bekend om zijn ruimtelijke wanorde: industrie-, landbouw- en woongebieden, infrastructuur en enkele snippers natuur; alles ligt zo verspreid en tegelijk zo dicht bij elkaar dat het lijkt alsof ons landschap in een mixer heeft gezeten. Met deze tekst willen we deze chaos even aan de kaak stellen, in het bijzonder voor de omgeving van AZ Delta campus Rumbeke in Roeselare. Daarvoor moeten we ons even doorheen een zwaar ingekorte geschiedenis van de ruimtelijke planning slaan.

Vóór de jaren '60 en '70 bestonden er nog geen ruimtelijke plannen: alles kon overal en gemeentebesturen

speelden een belangrijke rol in het toekennen van vergunningen. Toen was de ruimte ook nog 'eindeloos' door een lagere bevolkingsdruk (9.650.000 inwoners in 1970 tegen 11.760.000 nu) en een beperktere industrialisering.

In 1972 trad het gewestplan in werking. Dit bodembestemmingsplan werd ontwikkeld vanaf de jaren '60 en duidt aan waar er ruimte is voor bijvoorbeeld industrie, landbouw of wonen. Het werd al snel als stroef ervaren, iets dat moeilijk aangepast kon worden. Bovendien werden de bestemmingskeuzes beïnvloed door economische belangen, financiële overwegingen en (gemeente) politiek.

In 1991 volgde het 'Algemeen Plan van Aanleg' of APA. Dat is een gedetailleerder bodembestemmingsplan met stedenbouwkundige voorschriften voor een hele gemeente. Roeselare is een van de weinige steden met een APA. De plaatselijke natuur- en milieuverenigingen hebben daarop dat ogenblik al bezwaar tegen ingediend, onder meer omdat dit plan lintbebouwing en verspreide bewoning versterkt, zodat de open ruimte verder versnipperd raakt.

In 2012 volgde het 'Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan' of GRS. Dit plan wilde een antwoord bieden op de vraag op welke manier economie, industrie, landbouw, natuur, recreatie, toerisme, wonen, ... een plaats

Deze akkers en weilanden, pal naast het nieuwe ziekenhuis in Rumbeke, worden ontwikkeld als industriegebied. Meer dan 50 jaar geleden werd dit gebied ingekleurd als bedrijventerrein en nu maakt men er plots werk van. Het openbaar onderzoek daarrond hebben we compleet gemist, omdat we druk bezig waren om alle ontwikkelingen rond het 'Provinciaal Ruimtelijk Uitvoeringsplan Bedrijvigheid Economische Subregio Roeselare' op te volgen.

zouden krijgen in de stad. Anders gezegd: hoe springen we in de toekomst om met onze ruimte? Het GRS is een verfijning van de visie uit het 'Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan West-Vlaanderen' (PRS WVVL) en het 'Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen' (RSV). Ook daar hebben wij bezwaar tegen ingediend om de ongebreidelde uitbreiding van de stad buiten de grote ring aan te klagen. In dat GRS ook veel mooie woorden als 'gezondheidskorridor', 'hoog architecturaal kwaliteitsniveau' en 'hoogwaardige bedrijvigheid', om een mikmak aan functies te combineren en zo opnieuw te bevestigen dat in Roeselare bijna alles bijna overal kan.

In 2017 besliste de Vlaamse Regering dat de Provincie West-Vlaanderen een proces mag opstarten om 430 hectare nieuw industriegebied aan te duiden. Ook in de 'Subregio Roeselare' gaat de Provincie, in samenspraak met de gemeenten Ardoonie,

Hooglede, Ingelmunster, Izegem, Ledegem, Lendeledede, Moorslede, Roeselare en Staden, op zoek naar nieuwe locaties voor bedrijventerreinen. Daarvoor wordt sinds 2022 aan het 'Provinciaal Ruimtelijk Uitvoeringsplan' (PRUP) gewerkt.

Doorheen dat hele planningsproces krijg je te maken met – onze excuses voor het vakjargon – een startnota en een procesnota, publieke raadplegingen, adviesvragen, een scopingnota met MER-rapport, ... De argumentatie in die nota's is meestal iets als: landbouwgebied huppeldepup sluit aan op een bestaande industriezone, dus hier kunnen we uitbreiden. Maar met de ruimtelijke chaos die eigen is aan onze regio moet je al erg zoeken om een landbouwgebied te vinden dat nergens grenst aan een of ander industriegebied. Die redenering hebben we in onze bezwaarschriften omgedraaid: met kaartmateriaal en luchtfoto's konden we aantonen dat de meeste kandidaat-industriezones

eigenlijk veel meer aansluiten op nog resterende open (landbouw)ruimte!

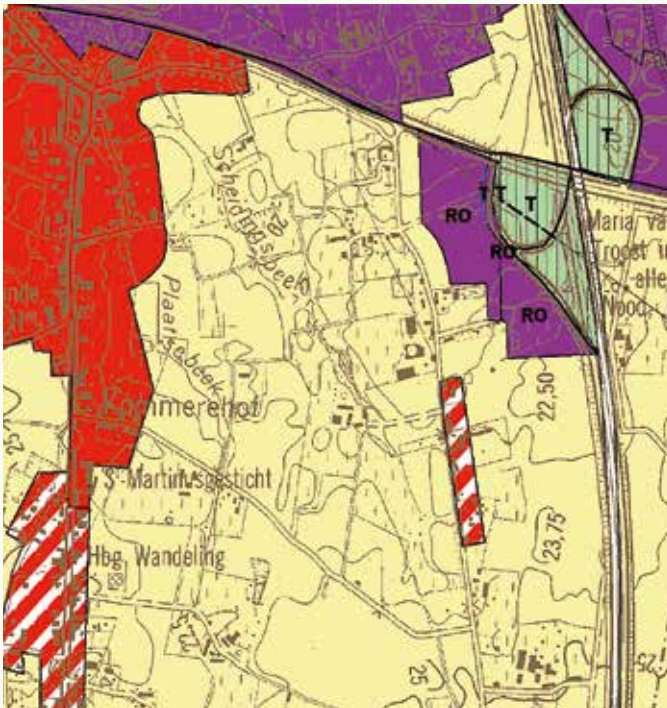
Op donderdag 27 juni heeft de deputatie de locaties gekozen die verder onderzocht zullen worden. Daarbij dus ook 'Nieuw Abele Zuid +', het gebied ten zuidwesten van het kruispunt van de ring (N32) en de snelweg (E 403). Dit voorstel wordt nu voorgelegd aan de Vlaamse Minister van Omgeving en daarna volgt er nog een laatste participatiemoment voordat het PRUP definitief wordt vastgelegd.

Kaarten en plannen genoeg dus! Maar is er nu echt geen enkele deskundige ruimtelijke ordening die al die plannen eens naast elkaar legt en ziet dat én AZ Delta, de aanwezige bewoning, de huidige industriezone en het goedgekeurde PRUP helemaal niet matchen met elkaar?

Dit is het zoveelste voorbeeld van een plannenmakerij zonder samen-

Dat moet nog eens vele hectaren agrarisch gebied in deze zone omzetten in bedrijventerreinen. Een compleet foute keuze, gebaseerd op plannen van een halve eeuw oud. Ondertussen toont wetenschappelijk onderzoek aan dat groen en natuur in een ziekenhuisomgeving van onschatbare waarde zijn voor patiënten, bezoekers en personeel. Foto: Peter Hantson.

Overzicht van het gebied ten zuidwesten van het kruispunt van de ring (N32 – bovenaan / horizontaal) en de snelweg (E 403 – rechts / verticaal).

Lints het Gewestplan uit 1972. Geel = agrarisch gebied, groen 'T' = bufferzone, paars 'RO' = regionaal bedrijventerrein met openbaar karakter, rood = woongebied, rood-wit gearceerd = woongebied met landelijk karakter.

Rechts de actuele invulling van het gebied. Blauw = water, grijs = weg, rood = bebouwing. Het ziekenhuis werd ingeplant in wat oorspronkelijk landbouwgebied was en het grootste deel van het voorziene industriegebied, pal naast de oprit, is nog in landbouwgebruik, maar wordt binnenkort 'ontwikkeld'.

Kaarten: www.geopunt.be

hang, waarbij een eenzijdig industrieel perspectief dominant aanwezig is en waarbij volksgezondheid en welzijn – in dit geval ook van de patiënten en het personeel van AZ Delta – niet echt meegeteld worden. Veel vertrouwen in de vroegere keuzes van het Roeselaarse stadsbestuur hebben we ook niet: mogen we er bijvoorbeeld even op wijzen dat de bevolking, door de nieuwe afvalverwerkende industrie langs de E403 in Rumbek, met een nieuwe bron van PFAS-vervuiling wordt geconfronteerd?

Natuurpunt Mandelstreek verzet zich tegen deze gang van zaken! Laat ons de kaart trekken van gezondheid en welzijn, zeker in de omgeving van AZ Delta. Wat zijn de wetenschappelijke argumenten?

Van wandelen in de natuur knapt een mens op: om tot die conclusie te komen hoeft je geen wetenschap-

per te zijn. Maar het is wel zo prettig dat de wetenschap keer op keer bevestigt dat het positieve effect van groen niet alleen maar 'tussen de oren' zit.

Groen draagt bij aan een betere mentale gezondheid. Omdat een groene omgeving uitnodigt om te bewegen en ontspannen, speelt groen een rol bij de vermindering van overgewicht, diabetes type 2, hart- en vaatziekten. Ook zien onderzoekers een gunstig effect tussen groen en hoe lang mensen leven, hoe zwaar baby's bij hun geboorte zijn en de werking van het immuunsysteem. Groen lijkt te zorgen voor een verbeterde nachtrust. Concentratie, geheugen en leerprestaties verbeteren bij contact met groen, met name bij kinderen. En er is meer: onderzoek toont ook aan dat patiënten die vanuit hun ziekenhuisbed naar groen kijken, minder behoefte hebben aan pijnstillers en sneller herstellen na een ingrijpende operatie.

Bij nieuwbouwprojecten in de zorgsector wordt daarom in toenemende mate gekozen voor zogenaamde 'healing environments'. Hierin spelen groen en natuur een grote rol. In enkele factsheets en artikelen presenteren onderzoekers van de VU Amsterdam, Wageningen University & Research en Groene Gezonde Ziekenhuizen hun bevindingen aan de hand van concrete omgevingsinterventies die de laatste jaren werden geïntroduceerd.

Welke aspecten van groen een impact hebben op gezondheid en welzijn, staat ook te lezen in het rapport 'Ontwerpen met groen voor gezondheid' (2006). Het rapport is geschreven voor ontwerpers van ziekenhuizen en andere gebouwen die kennis over gezondheidsbaten van groen willen toepassen in hun ontwerp. Aan de hand van verschillende stellingen onderbouwt het rapport de al bekende wetenschap-

pelijke kennis met bijhorende ontwerprichtlijnen. De onderzoekers besluiten dat het ontwerpen met groen in ziekenhuisomgevingen voor de gebruikers van het gebouw kan leiden tot:

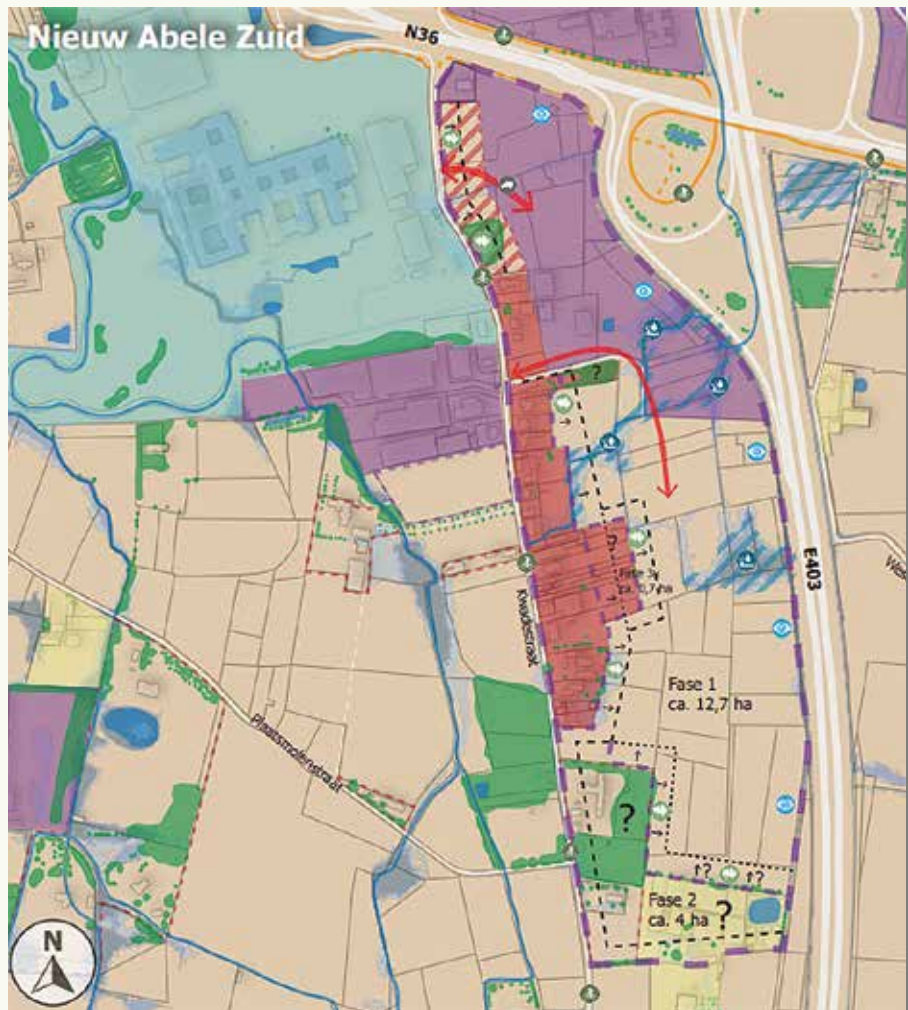
- minder stress bij patiënten, bezoekers en personeel;
- een hogere pijntolerantie en minder behoefte aan pijnstillers;
- een sneller herstel van patiënten;
- een verbetering van concentratie en prestaties van personeel;
- een hoger rendement van therapeutische programma's doordat patiënten lichamelijke inspanningen beter volhouden in een groene omgeving;
- een betere lichamelijke conditie bij patiënten, bezoekers en personeel omdat toegankelijk groen stimuleert tot beweging;
- minder klachten van eenzaamheid.

Het rapport schetst ook andere positieve effecten, zoals het versterken van de identiteit en de uitstraling van het gebouw, de bijdrage aan ecologische waarden en besparingen op klimaatbeheersing en waterberging.

We vinden het dus compleet ongepast om pal naast AZ Delta een nieuw industriegebied te ontwikkelen. Dat zijn twee ruimtelijke invullingen die niet samengaan. Daarom eist Natuurpunt Mandelstreke:

- het schrappen van Nieuw Abele Zuid.
- het schrappen van het PRUP Nieuwe Abele Zuid +.
- de realisatie van een 'groene zorgcorridor' tussen de E403, de lintbebouwing en AZ Delta.

Deze 'groene zorgcorridor' kan zorgen voor een beter welbevinden van patiënten, bezoekers en zorgverleners van AZ Delta en van alle mensen die daar in de buurt wonen. Bij de zorgverleners leeft nu al de vraag naar een groene omgeving om tussen de zorgopdrachten door even op zijn plooi en tot rust te komen, of om meer te kunnen bewegen.

De plannen voor 'Nieuw Abele Zuid +', het industriegebied dat het hele noordelijke deel van het landbouwgebied tussen de Kwadestraat en de E403 moet gaan opvullen. De omgeving van AZ Delta verdient beter. Kaart: PRUP Bedrijvigheid Economische Subregio Roeselare.

Deze groenzone kan perfect aansluiten bij de beperkte stedelijke groene sprokkels ten zuiden van AZ Delta en ten oosten van de dorpskern van Oekene en zo ook het vele beton van de campus en bijhorende parking compenseren.

Peter Hantson

Wie de links naar de vermelde artikels, ruimtelijke plannen en wetenschappelijke publicaties wil ontvangen, kan deze aanvragen via peter.hantson@skynet.be.

ECOSPOOR
DE WEG NAAR MEER BIODIVERSITEIT

JELLE QUARTIER
NATUURSTUDIEBUREAU

WWW.ECOSPOOR.BE

INTELLIGENT WONEN

Intelligent Laden

- Dynamische prijzen**
Speel in op dynamische prijzen door uw wagen op te laden wanneer de elektriciteit het goedkoopst is.
- Verlaag stroompieken**
Verlaag de stroompieken om het capaciteitsstarief te beperken.
- Integreer weersvoorspellingen**
Optimaliseer uw energiesysteem door de weersvoorspellingen te integreren en te laden wanneer de zonnepanelen het meest opwekken.
- 10 x sneller**
Laad tot 10 keer sneller.
- Vermijd brandgevaar**
Vermijd brandgevaar door opwarmende draden via een conventioneel stopcontact.
- Thuisbatterij**
Hou rekening met uw thuisbatterij.

INFO@INTELLIGENTWONEN.BE
WWW.INTELLIGENTWONEN.BE

(+32) 475 34 67 37 Bruggesteenweg 21
Gits-Hooglede

Jouw volgende vakantie in de ongerepte natuur van Slovakije?

Boek jouw vakantie in Sojka resort: op vakantie *bij een Torhoutenaar* in de *mooiste regio* van het land.

SOJKA
resort

Sojka resort:
hotelkamers,
familie-appartementen,
vakantiewoningen

www.sojka.eu
info@sojka.eu

activiteitenkalender

OPGELET

- Voor een aantal activiteiten vragen we om in te schrijven, meestal via de website van Natuurpunt. Als dat zo is, staat dit expliciet bij de activiteit vermeld. Al onze activiteiten vind je op www.natuurpunt.be/afdelingen/natuurpunt-midden-west-vlaanderen (zie ook de QR-code hieronder).

Bovenaan deze pagina wordt onze eerstvolgende activiteit getoond. Door te klikken op 'bekijk alle cursussen...' erboven, op het pijltje rechts van de activiteit of op 'bekijk alle activiteiten...' vind je alles terug. Krijg je bij het inschrijven een foutmelding, stuur dan een mailtje naar webmaster@natuurpunt.be.

- Eventuele wijzigingen in het programma vind je steeds op onze Facebookpagina's, in onze nieuwsbrieven en op onze websites.

Benefietbarbecue GO! Campus Eureka & Natuurpunt Torhout

· Zaterdag 5 oktober vanaf 17.30 u. (22 u.)

Iedereen welkom op de benefietbarbecue in GO! Campus Eureka ten voor-

dele van Natuurpunt Torhout en de MOS-projecten op school. Wij hopen jullie weer massaal te mogen begroeten!

De deelnameprijs bedraagt € 25 voor volwassenen en € 18 voor kinderen tot 12 jaar. Een vegetarisch alternatief is mogelijk. Vermeld dit bij inschrijving. Schrijf het juiste bedrag over naar rekeningnummer BE82 9734 8605 1068 op naam van vzw Eureka. Bij mededeling zet je 'Natuurpunt'. Bevestig je aanwezigheid met een e-mail naar watthypeter@hotmail.com. Noteer hierbij de namen van de deelnemers, of het kinderen of volwassenen zijn, en of ze vegetarisch of vlees eten. Inschrijven kan tot en met 1 oktober.

De opbrengst van deze barbecue wordt, zoals bij elke editie, verdeeld tussen het vergroeningsproject op GO! Campus Eureka en Natuurpunt Torhout. De school heeft de voorbije jaren al heel wat projecten kunnen verwezenlijken dankzij deze benefietactie, zoals de aanleg van een amfibieënpool, een buitenklas en nestkastjes met camera, maar al deze projecten vragen onderhoud en natuurlijk willen we in de toekomst nog andere plannen realiseren. Natuurpunt Torhout kan elke euro goed gebruiken voor hun aankoopproject in het Groenhovebos. De vereniging probeert zo veel mogelijk percelen in dit versnipperde bos aan te kopen en voert er werken uit die landschap, natuur en recreatie ten goede komen.

Afspraak in GO! Campus Eureka, Rijselstraat 110 in Torhout. De deuren gaan open om 17.30 u., we aperitieven vanaf 18 u. en om

19 u. starten we met de maaltijd. Meer info bij Peter Watthy (watthypeter@hotmail.com).

Organisatie: GO! Campus Eureka & NP TORHOUT

Jong Natuurverkenners (*): Muizenexpeditie in het Plaisiersbos

Zedelgem

· Zaterdag 5 oktober om 19 u. (21 u.)

Muizen zijn een belangrijke schakel in de voedselpiramide. Ze vormen het stapelvoedsel voor vele van onze roofdieren, dagroofvogels en uilen. We maken kennis met de verschillende soorten muizen, wat ze eten en hoe ze leven. Miguel plaatst valletjes op strategische plaatsen waarmee we ze levend proberen te vangen, zodat we ze van dichtbij kunnen bekijken. Daarna laten we ze natuurlijk op hetzelfde plekje weer vrij. Ben je al lid van de Jong Natuurverkenners? **Graag inschrijven via de website van Natuurpunt. Ben je nog geen lid en doe je graag mee? Schrijf je ook in via de website en breng € 5 mee. Afspraak bij het Plaisiersbos, Bergenstraat (z. nr.) in Zedelgem. Meer info bij Xavier Dirix (dirix.xavier@gmail.com).**

Organisatie: JONG NATUURVERKENNERS

(*) Ben jij tussen 8 en 16 jaar oud en een megafan van de natuur? Gebeten door al dat gebloeï, gefladder en gezoem? Wil je graag weten wat er leeft in het bos? Wat eetbaar is? Of waarom sommige paddenstoelen zo hard stinken? Dan zijn de Jong Natuurverkenners echt iets voor jou! We trekken

LEGENDE

Aanplantingen
Beheerwerken
Overzetacties

Dia-avond
Film
Fototentoonstelling

Fietstocht

Inventarisatie
Vogels kijken

Protestactie

Campagne
Evenement

Families
en kinderen

Fotografie

Meerdaagse
(bus)reis

Repair Café

Cursus
Lezing
Voordracht

Feest

Insecten
Paddenstoelen
Planten

Natuurwandeling

Vergadering

Het buitenpretloket van Natuurpunt wijst de weg naar grote en kleine natuuravonturen. Meer info op www.snuut.be.

één voormiddag per maand op onderzoek uit en sluiten af met een leuk spel. Onze activiteiten gaan steeds door op zondag van 9.30 u. tot 11.30 u. (tenzij anders aangegeven).

Tocht door het donker

Ichtegem

· Zondag 6 oktober om 6.30 u. (8.30 u.)

In de 'Nacht van de Duisternis' beleven we de overgang van donker naar licht tijdens een dauwtrip in Bekegem. Wie weet welke dieren ons pad kruisen bij de Magere Bulte, wanneer de nacht nog niet ten einde is. Na de dauwtrip is er mogelijkheid tot ontbijt in OC De Kouter. Volwassenen betalen € 10, wie jonger is dan 12 betaalt € 5. Inschrijven voor de dauwtrip en het ontbijt voor 1 oktober via de website van de gemeente Ichtegem (zie www.lichtegem.be/dauwtrip). Afspraak op de parking van OC De Kouter, Kouterstraat 7 in Bekegem (Ichtegem). Meer info bij Hans Verplancke (0467/012.454 of hans.verplancke@telenet.be).

Organisatie: Gemeente Ichtegem i.s.m. NP KERN BEI

Speuren naar paddenstoelen

Zedelgem

· Zondag 6 oktober om 9 u. (12 u.)

Zwammen: mysterieus en fascinerend, toch? Wie meer wil weten over boleten en bovisten, bruinrot en witrot, eetbare en minder eetbare paddenstoelen, moet zeker komen meewandelen. Doen! Inschrijven hoeft niet. Afspraak om 9 u. aan het bezoekerscentrum 'De Grote Zaagbek', Oude Brugseweg 239 in Oudenburg of om 9.30 u. op de centrale parking van het Vloethemveld, Diksmuidse Heirweg 2 in Zedelgem. Meer info bij Koenraad Blonck (0495/240.899).

Organisatie: NP GISTEL-oudenburg & HOGE DIJKEN

Herfstwandeling in het Polygoonbos

Zonnebeke

· Zondag 6 oktober om 14 u. (16.30 u.)

Het bekendste bos van Zonnebeke is het Doelbos of Polygoonbos, ruim 90 ha groot en met vele kilometers aan wandelpaden. Wij maken hier vandaag een rustgevende wandeling en bewonderen de kleurenpracht van de bomen en struiken in herfsttooi. Met wat geluk kunnen we ook tal van bijzondere paddenstoelen bewonderen. Inschrijven via de website van Natuurpunt. Afspraak bij café 'De Dreve', Lange Dreve 16 in Zonnebeke. Fototoestel en verrekijker kunnen van pas komen, geschikt schoeisel en warme kledij zijn aangeraden. Meer info bij Jean-Pierre Vandamme (0478/678.048).

Organisatie: NP KERN DE REIGER i.s.m. DC Patria

De 'bosberen' helpen de natuur

Torhout

· Dinsdag 8 oktober om 9 u. (11.30 u.)

Zin om te helpen bij de voorbereiding van de 'educatieve natuurbeheerdag' voor het 5e en 6e leerjaar? We maaien het gras op het heideveld zodat de leerlingen dit op 15 oktober kunnen verzamelen en afvoeren. Verder zoeken we plaatsen waar de leerlingen bomen kunnen planten en/of zaden kunnen uitstrooien. Wij voorzien een drankje en gezelligheid. Inschrijven hoeft niet. Afspraak op de parking van Groenhove, recht tegenover de manege (Bosdreef 8, Torhout). Meer info bij Roney Debaillie (0484/481.547).

Organisatie: NP TORHOUT

Trektellen op de Heihoek

Lichtervelde

· Zaterdag 12 oktober vanaf 8.30 u. (11 u.)

De vogeltrek! Heb je deze massale volksverhuizing boven ons al eens meegemaakt? Op het hoogste punt van Lichtervelde, bij de Huwynsbossen, kan je dit jaarlijkse spektakel live beleven. Het

uitzichtpunt is een podiumplek om trekvogels te spotten, een vaste stek voor de geroutineerde telploeg. Vandaag helpen vrijwilligers van de vogelwerkgroep van Natuurpunt Mandelstreek om beginnende vogelaars wegwijs te maken in de trekroepjes en vliegbeelden van zangvogels, reigerachtigen, roofvogels, steltlopers en andere passanten. Met warme kledij, een plooiestoeltje en kijker ben je prima uitgerust. Inschrijven hoeft niet en je komt en gaat wanneer je wil. Fietsers kunnen meteen tot bij de trektelpost rijden. Wie met de auto komt kan terecht op de parking van het bos, schuin tegenover Beverenstraat 88 in Lichtervelde. Een korte wandeling door het bos richting noordoost brengt je bij de trektelpost in de Gentweg, net ten oosten van het kruispunt met de Ridderstraat.

Check ook even de meteo: bij aanhoudend regenweer of felle wind blijven ook de vogels liever aan de grond. Meer info bij Piet Desmet (0484/658.233)

Organisatie NP Mandelstreek

Watervogeltelling

Kortemark & Torhout

· Zaterdag 12 oktober om 9 u. (12 u.)

Elk winterhalfjaar, tussen oktober en maart, gaan er zes midmaandelijks tellingen door om meer te weten te komen over de watervogels die hier overwinteren. De coördinatie gebeurt door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO). Ook Natuurwerkgroep Torhout doet hieraan mee en bezoekt verschillende waterpartijen in Kortemark en Torhout. Deze activiteit staat open voor iedereen, van beginner tot doorgewinterde vogelaar. Inschrijven hoeft niet. Afspraak op de parking van kinderboerderij 'd'Oude Smelterij', Ieperse Heirweg 5 in Torhout. Breng een verrekijker of telescoop mee. Meer info bij Wim Rommel (0471/477.754).

Organisatie: NP TORHOUT

'Repair Café'

Torhout

· Zaterdag 12 oktober vanaf 13.30 u. (17 u.)

Samen met jou willen we kapotte toestellen en voorwerpen redden van de afvalberg door ze te herstellen. En dat kan van alles zijn: een fiets, een beschadigd juweel, een botte kettingzaag, een kledingstuk met een gaatje erin, een pc die te traag werkt of een elektrisch toestel. Opgelet: het is niet de bedoeling dat je je spullen zomaar komt afgeven!!! Neen, wij herstellen dit samen met jou en leren je of een defect nog te herstellen is hoe je dat een volgende keer zelf kan verhelpen. Terwijl je op je beurt wacht kan je genieten van een heerlijke pannenkoek en een drankje. **Afspraak in 't Bourgondisch Hof, Ganzevijverstraat 4 in Torhout (achterkant station). Herstellingen zijn gratis; enkel voor eventuele wisselstukken moet je betalen. Vooraf inschrijven hoeft niet, maar is wel handig zodat we het nodige materiaal kunnen voorzien. Stuur een mail naar rdebaille@gmail.com of bel 0484/481.547. Meer info op www.torhoutcontent.be of www.repaircafe.org.**

Organisatie: NP TORHOUT & Raak Torhout i.s.m. Femma Torhout, Netwerk Bewust Verbruiken & Tordale

Uilennamiddag

Roeselare

· Zaterdag 12 oktober om 14 u. (16.30 u.)

Samen met de JNM Roeselare zoeken we uit wat er op het menu van uilen staat door braakballen uit te pluizen. Ondertussen geeft Michaël ons meer uitleg over de soorten die we bij ons kunnen tegenkomen. **Inschrijven hoeft niet. Afspraak in het lokaal van JNM Roeselare, Beversesteenweg 310 in Roeselare (linksboven turnclub Flink & Fris). Meer info bij Wim Marichal (0476/307.762) of Jolien Vandepitte van de JNM (roeselare@jnm.be).**

Organisatie: NP MANDELSTREKE i.s.m. JNM Roeselare

Algemene Kennisquiz van Natuurpunt Kern Kortemark

· Zaterdag 12 oktober om 19 u. (0.00 u.)

Natuurpunt Kern Kortemark organiseert zijn tweede algemene kennisquiz (specifieke kennis is dus zeker niet vereist) ten voordele van de lokale natuur in Kortemark. De vrijwilligers van de kern zorgen alvast voor een fijne ontvangst en een goedgevulde bar. Geniet samen in groepen van 4 personen van een leuke en spannende quiz. Bovendien valt iedereen in de prijzen. **De deelnameprijs bedraagt € 20 per ploeg. Inschrijven kan door een mailtje te sturen naar natuurpuntkortemark@gmail.com met vermelding van je groepsnaam en de namen van de deelnemers. Afspraak in OC Hemelsdaele, Vladslostraat 9A in Kortemark. Meer info bij Robbe Dhulster (0470/677.517).**

Organisatie: NP KERN KORTEMARK

Jong Natuurverkenners (*): Het bos is een rijke voorraadkast

· Zondag 13 oktober om 9.30 u. (11.30 u.)

De herfst deed haar intrede en in het bos vind je alles om de winter door te komen: het bos is als een supermarkt in onze natuur! Bomen en planten maken handig gebruik van dieren

om hun nakomelingen verder te verspreiden, terwijl dieren dankbaar bunkeren of voedsel verzamelen om de donkere winter door te komen. Ontdek het samen met de Jong Natuurverkenners in deze 'Week van het Bos'. **Graag inschrijven via de website van Natuurpunt. Afspraak in Torwoud, het speelbos bij het kruispunt Bosdreef / Kersouwenkensstraat in Torhout. Meer info bij Xavier Dirix (dirix.xavier@gmail.com).**

Organisatie: JONG NATUURVERKENNERS (*) Zie activiteit 5 oktober.

Familiewerkdag in het Groenhovebos

Torhout

· Zondag 13 oktober om 13.30 u. (16.30 u.)

Ben je graag buiten bezig? Wil je iets doen voor het klimaat en onze kostbare natuur helpen? Kom dan af en steek je handen uit de mouwen. Iedereen van 7 tot 87 jaar is welkom, want iedereen kan iets doen om ons geliefde Torhout groener en gastvrij te maken voor mens, dier en plant. Zorg voor aangepaste kledij en werkhandschoenen, wij voorzien een hapje en een drankje om jouw energie op peil te houden. **Inschrijven via de website van Natuurpunt. Afspraak op de parking van Groenhove, recht tegenover de manege (Bosdreef 8, Torhout). Meer info bij Roney Debaille (0484/481.547).**

Organisatie: NP TORHOUT

Koekelarebergwandeling & Swal Koekelare

· Zondag 13 oktober om 14 u. (16 u.)

Kom mee ontspannen op de Koekelareberg na de keuzestress van de verkiezingen. Eerst bezoeken we natuurgebied 'De Swal', dat zich opmaakt voor de winter. Daarna gaan we bergop naar het Wijnendaals plateau, om op de heuvelkam het zicht op de kust en het heuvelland te bewonderen. Onderweg allerlei weetjes over de bomen en planten die we ontmoeten. Nadien is er nog tijd voor een

activiteitenkalender

babbel in café 'De Klijteput'. **Inschrijven via de website van Natuurpunt.** Afspraak op de parking bij café 'De Klijteput', Bergmolenweg 2 in Koekelare. Meer info bij Hans Verplancke (0467/012.454 of hans.verplancke1@telenet.be).

Organisatie: NP RUIDENBERG

Sterrenkijkavond.

Staden

· **Vrijdag 18 oktober om 20 u. (22.30 u.)**

Wil je graag meer weten over ons zonnestelsel en wat afstand nemen van onze alledaagse besommingen? Kom dan naar hoeve Wabi Sabi, waar de mensen van Astrolab Iris je naar de ringen van Saturnus, de pracht van onze maan en misschien ook Jupiter laten turen. Er zullen minstens 2 telescopen beschikbaar zijn. Ondertussen geniet je van een warm drankje en om het wachten wat aangenaamer te maken, kan je bij de vuurschaal een maïskolf, marshmallows of een Pools worstje grillen. Voor de mensen die graag wat snuisteren in boeken over astronomie is er een standje van de bibliotheek van Staden. Bij slecht weer hebben we een binnenprogramma en geeft Johan Vanbeselare van Astrolab Iris een boeiende voordracht. **Inschrijven via de website van Natuurpunt.** Als lid van Natuurpunt betaal je € 10, als niet-lid € 12. Warme chocomelk of soepje inbegrepen. Afspraak op Hoeve Wabi Sabi, Provinciebaan 59 in Staden. Meer info via natuurpuntgrootstaden@gmail.com of bij Filip Moerman (0486/695.286).

Organisatie: NP Kern Groot-Staden

Natuurgidsendag Oost- en West-Vlaanderen

Wachtebeke

· **Zaterdag 19 oktober om 9.30 u. (18 u.)**

De 3e zaterdag van oktober organiseert Natuurpunt Natuuracademie een vormings- en ontmoetingsdag voor alle natuurgidsen uit Oost- en West-Vlaanderen. Zoals ze het zelf formuleren: "Omdat wij geloven dat

bijleren nooit stopt, organiseren we deze dag tjokvol bezieling, vernieuwing en zo-had-ik-het-nog-niet-bekeken-momentjes." Je kan er kiezen uit bijna 20 verschillende workshops, bijvoorbeeld over thema's als 'crea-natuur voor kinderen', 'erotiek op 6 poten' of 'zintuigen van vogels'. Om je fysieke honger te stillen biedt Natuuracademie je een broodjeslunch en soep aan. De dag wordt afgesloten met een hapje en een drankje. Zo kan je ook weer eens bijpraten met je collega-gidsen. **Meer info & inschrijven op de website van Natuurpunt (zoekterm 'Natuurgidsendag 2024').** Kostprijs € 10, alles inbegrepen. Afspraak in Provinciaal domein Puyenbroeck, Puidondreef 1 in Wachtebeke. **Opgelet: de inschrijving voor specifieke workshops kan enkel ter plaatse, op 19 oktober.**

Organisatie: NP Natuuracademie i.s.m. provincie Oost-Vlaanderen

'Dag van de Trage Weg' in 'GOG Blekerijbeek'

Ichtegem

· **Zondag 20 oktober om 10 u. (12 u.)**

De weiden in de omgeving van de Blekerijbeek, die werden aangekocht door de provincie, worden omgevormd tot een GOG, een 'gecontroleerd overstromingsgebied'. Op die manier neemt het risico op wateroverlast in het centrum van Ichtegem af én ontstaan er heel wat mogelijkheden voor natuurontwikkeling. Dit gebied zal ook deels toegankelijk worden voor wandelaars. Ideaal dus om al eens op verkenning te gaan tijdens deze 'Dag van de Trage Weg'. **Inschrijven via de website van de gemeente Ichtegem tot 15 oktober (zie www.lichtegem.be/dagvandetrageweg2024).** Afspraak op de parking bij de begraafplaats, Arthur Coussenstraat 41 in Ichtegem. **Meer info bij Hans Verplancke (0467/012.454 of hans.verplancke1@telenet.be).**

Organisatie: Gemeente Ichtegem i.s.m. NP KERN BEI

De zomer uitwuiwen in 'De Kleiputten'

Roeselare

· **Zondag 20 oktober om 10 u. (11.30 u.)**

De eerste trekvogels zijn reeds aangekomen en met wat geluk ontdekken we vandaag ook mooie paddenstoelen zoals heksenboleet of vliegenzwam. Bomen laten hun vruchten vallen en hun knoppen maken duidelijk dat ze klaar zijn voor volgende lente. Welkom op deze herfstwandeling, meteen de laatste wandeling in 'De Kleiputten' van dit jaar. **Inschrijven via de website van Natuurpunt.** Afspraak op de parking van 'De Kleiputten' in de Babilliestraat in Rumbekke (Roeselare). Meer info bij Patrick Crepeel (0474/929.043).

Organisatie: NP MANDELSTREKE i.s.m. RL West-Vlaamse hart

Maandelijks wandeling op 'De Hoge Dijken'

Oudenburg

· **Zondag 20 oktober om 10.30 u. (12 u.)**

We nemen je elke maand mee voor een fijne natuurwandeling door 'De Hoge Dijken'. Laat je verrassen door dit boeiende natuurgebied en zijn bewoners. **Inschrijven hoeft niet.** Afspraak bij bezoekerscentrum 'De Grote Zaagbek', Oude Brugseweg 239 in Oudenburg. Meer info bij Koenraad Blontrock (0495/240.899).

Organisatie: NP GISTEL-OUDEBURG & HOGE DIJKEN

Natuurcafé: Graslandbeheer Kortemark

· **Donderdag 24 oktober om 19.30 u. (22 u.)**

Zeg nooit zomaar gras tegen een grasland, want wie even naar beneden kijkt ziet al snel dat daar niet enkel grassen te vinden zijn! Wist je dat graslanden tot de meest biodiverse biotopen op aarde behoren? Wil je meer weten over deze natuurlijke en halfnatuurlijke ecosystemen en over hun enorme diversiteit aan

planten? Benieuwd hoe je je grasland zo optimaal mogelijk beheert voor meer diversiteit? Kom dan naar dit natuurcafé, waar Iris Moeneclay - specialist inzake graslanden en graslandbeheer - ons inleidt in de wondere wereld der graslanden. **Inschrijven via de website van Natuurpunt. Voor deelname betaal je € 4, ter plaatse te betalen, inclusief een drankje. Afspraak in 'De Oude Pastorie', Pastoor Blanckestraat 17 in Kortemark. Meer info bij Sofie Declercq (0486/249.062).**

Organisatie: NP KERN KORTEMARK

Wandeling over de Kezelberg-route

Ledegem

· Zaterdag 26 oktober om 14 u. (16.30 u.)

De Kezelbergroute is een deel van de vroegere spoorweg Roeselare - Menen. Vandaag loopt deze zate van Beitem, een deelgemeente van Roeselare, via Ledegem tot aan de A19 nabij Menen. Landschappelijk zijn vooral de meersen rond de Heulebeek en de hoogte van de Kezelberg interessant. Daarnaast is dit een groen en rustig alternatief om de gewestweg Roeselare-Menen te vermijden en ook voor de liefhebbers van erfgoed valt er heel wat op en rond deze route te ontdekken. **Inschrijven via de website van Natuurpunt. Afspraak 14 u. in de Stationsstraat in Ledegem, op de parking naast huisnummer 47. Opgelet: dit huisnummer ligt NIET tussen de huisnummers 45 en 49, maar in een andere aftakking van de straat, naast de terreinen van voetbalploeg 't Olympicske. Volg de wegwijzers naar 'Terrein Ol. Ledegem'. Meer info bij Jean-Pierre Vandamme (051/771.213).**

Organisatie: NP KERN DE REIGER i.s.m. DC Patria

Lezing 'Biodiversiteit in de tuin' Oudenburg

· Zaterdag 26 oktober om 20 u. (22.30 u.)

Je tuin omtoveren in een prachtig stukje natuur? Ja dat kan! Marc Espeel is een ge-

pensioneerde bioloog met een passie voor natuur en natuurfotografie. Aan de hand van bijzondere foto's uit zijn tuin geeft hij concrete voorbeelden van de grote soortenrijkdom die je in de tuin kan aantreffen. We maken kennis met de levenswijze en de gewoonten van tientallen tuingasten, zoals groene specht, ijsvogel, boomklever, bruine kikker, koninginnenpage, meikever, grote wolbij, wespspin en nog vele andere. Kom ze ontdekken tijdens deze lezing met indrukwekkende foto's en doe inspiratie op om van je tuin een echt natuurpareltje te maken.

Tickets: € 5 in voorverkoop, € 7 aan de deur. Inschrijven hoeft niet. Afspraak in WZC Biezenbilk, Etelgemsestraat 24 in Oudenburg. Meer info bij Koenraad Blontrock (0495/240.899).

Organisatie: NP GISTEL-OUDEBURG & HOGE DIJKEN

De 'bosberen' helpen de natuur Torhout

· Dinsdag 5 november om 13.30 u. (16.30 u.)

Kom helpen in Groenhove en maak het bos mee biodiverser. Ondertussen geniet jij van een gezonde namiddag in het groen. Kan je maar een uurtje helpen of heb je geen ervaring? Geen probleem! We leggen je graag uit waarom we jouw hulp nodig hebben. Zorg voor aangepaste kledij en werkhandschoenen, wij brengen een hapje en een drankje mee. **Inschrijven hoeft niet. Afspraak op de parking van Groenhove, recht tegenover de manege (Bosdreef 8, Torhout). Meer info bij Roney Debaille (0484/481.547).**

Organisatie: NP TORHOUT

Natuurcafé: Wilde bijen Kortemark

· Donderdag 7 november om 19.30 u. (22 u.)

Bestuivers, nectar, bloemenweiden, pollen, ...: allemaal rare woorden die je de laatste jaren steeds vaker hoort, want wilde bijen zijn hot. En alhoewel we overall bijenhotelletjes zien opdui-

ken, gaat het niet zo goed met onze zespotige bloemenzoemers. Wil je weten hoe die ruim 350 soorten in Vlaanderen (over)leven en zich voortplanten? Kom dan naar dit natuurcafé. Matti Pisman van het kruisbestuiversproject komt ons meer vertellen over de prachtige diertjes. **Inschrijven via de website van Natuurpunt. Voor deelname betaal je € 4, ter plaatse te betalen, inclusief een drankje. Afspraak in 'De Oude Pastorie', Pastoor Blanckestraat 17 in Kortemark. Meer info bij Sofie Declercq (0486/249.062).**

Organisatie: NP KERN KORTEMARK

Familiewerkdag in het Groenhovebos

Torhout

· Zondag 10 november om 9 u. (11.30 u.)

Zie werkdag 13 oktober. Meer info bij Roney Debaille (0484/481.547).

Wandeling door het Arboretum Koekelare

· Zondag 10 november om 10 u. (12 u.)

Het oude, oorspronkelijk afgesloten onderzoeksbos van Koekelare evolueerde naar een publiek toegankelijke bos-tuin met een unieke bomencollectie. Tussen de 140 boomsoorten van dit parkbos toverde de oorspronkelijke heidevegetatie zichzelf weer tevoorschijn. We wandelen doorheen het Arboretum en leren meer over hoe deze opmerkelijke transformatie zich heeft voorgedaan. **Inschrijven via de website van Natuurpunt. Afspraak aan de ingang van het Arboretum, Bovekerkestraat 9 in Koekelare. Meer info bij Hans Verplancke (0467/012.454 of hans.verplanckel@telenet.be).**

Organisatie: NP RUIDENBERG

11e Contactdag Steenuilenwerkgroep

Harelbeke

· Zaterdag 16 november om 9 u. (17 u.)

De Steenuilenwerkgroep van Natuurpunt nodigt je uit

activiteitenkalender

op zijn jaarlijkse contactdag. Niet alleen een gezellige, maar ook een heel leerzame dag. Sprekers uit België en Nederland snijden thema's aan rond bijvoorbeeld biotoopverbetering, de broedstrategieën van al onze inheemse uilensoorten, nestkastenwerking, ringwerk en inventarisatie. **Afspraak in het hoofdgebouw van Provinciaal Recreatie- en Natuurcentrum De Gavers, Eikenstraat 131 in Harelbeke.** Inschrijven door een mail te sturen naar steenuilen@natuurpunt.be. De deelnameprijs bedraagt € 20, ter plaatse te betalen, inclusief broodjes en koffie. Meer info bij Ludo Momerency (ludo.momerency@telenet.be of 0468/173.779).

Organisatie: Steenuilenwerkgroep Natuurpunt

Watervogeltelling Kortemark & Torhout

• Zaterdag 16 november om 9 u. (12 u.)

Zie telling 12 oktober
Meer info bij Wim Rommel (0471/477.754).

Daguitstap 'Verdronken Weiden' & 'Kleiputten Ploegsteert' Ieper & Ploegsteert

• Zondag 17 november om 9 u. (16 u.)

De Verdronken Weide is een natuurgebied bij Ieper van iets meer dan 40 hectare dat begin jaren '90 werd ingericht als spaarbekken voor drinkwaterproductie en als wachtbekken tegen wateroverlast. Ondertussen vind je er een variatie aan biotopen: diep water, ondiepe oevers die regelmatig droog vallen, rietgordels en natte ruigte, wilgenoevers, natte en droge graslanden met poelen en sloten... Geen wonder dat de 'Verdronken Weide' op korte tijd een belangrijke broed-, rust- en foerageerplaats is geworden voor meer dan 160 vogelsoorten! En in 1976 beslisten de Steenbakkerijen van Ploegsteert om de ontgonnen terreinen te beheren als 'Réserve naturelle et ornithologique de Ploegsteert'. Vandaag beslaat het gebied zo'n 150 ha en biedt het onderdak aan 220 vogelsoorten. Voor

wie een dagje mee vogels wil kijken: niet te missen!

Inschrijven via de website van Natuurpunt. Afspraak om 9 u. op de parking bij het kruispunt Lindenstraat-Meiboomlaan in Roeselare voor carpooling (€ 0,10/km). Meer info bij Johan Bostoen (0475/381.084)

Organisatie: NP MANDELSTREKE

Jong Natuurverkenners (*): Paddenstoelenzoektocht in d'Aertrycke

Torhout

• Zondag 17 november om 9.30 u. (12 u.)

Als de dagen korter en kouder worden en de bladeren vallen, schieten de kleurrijkste paddenstoelen uit het niets op. Sommige mensen zijn er bang van, want giftig, anderen vereren ze als symbolen van nieuw leven. In oude bossen vind je een veelheid aan verscheidenheid. Laat je verwonderen door hun kleuren, verhalen en vormen. Ga je met ons mee? Ben je al lid van de Jong Natuurverkenners? Graag inschrijven via de website van Natuurpunt. Ben je nog geen lid en doe je graag mee? Schrijf je ook in via de website en breng € 5 mee, te betalen bij de start van de activiteit. Afspraak op de parking van Provinciedomein d'Aertrycke, Zeeweg 42 in Torhout. Meer info bij Xavier Dirix (dirix.xavier@gmail.com).

Organisatie: JONG NATUURVERKENNERS

(*): Zie activiteit 5 oktober.

Maandelijks wandeling op 'De Hoge Dijken'

Oudenburg

• Zondag 17 november om 10.30 u. (12 u.)

Zie wandeling 20 oktober.
Meer info bij Koenraad Blonrock (0495/240.899).

'Dag van de Natuur' in 'De Kleiputten'

Roeselare

• Zaterdag 23 november om 9 u. (16 u.)

We gaan graven, knotten,

maaien, snoeien, omgevallen bomen inkorten..., maar vooral voor het vele opruimwerk rekenen we op een hele ploeg werkwilligen. Bij deze klus hoort ook het aanvullen en versterken van de verschillende takkenwallen in en rond het natuurgebied. En lichter werk, zoals nestkastjes ruimen en waar nodig vervangen, staat ook op onze to-dolijst. Wij voorzien alle werkgerief, met inbegrip van handschoenen en veiligheidsmateriaal. Het natuurgebied kan modderig zijn: je weet wat dit betekent voor de keuze van schoeisel en kledij. Voor de warme catering kunnen we gelukkig weer beroep doen op Rita en Hans, maar ook onder de foeragetent zijn extra handen welkom. Wanneer wij werken aan een betere natuur, is er plaats voor vele vaardigheden! Graag tijdig inschrijven via de website van Natuurpunt. Wie slechts een halve dag kan bijspringen, is zeker ook welkom. Meld dan bij je inschrijving welke daghelpt. Afspraak op de parking van 'De Kleiputten' in de Babilliestraat in Rumbeke (Roeselare). Meer info bij Piet Desmet ([naatuur.mandelstreke@gmail.com](mailto:natuur.mandelstreke@gmail.com) of 0484/658.233) of Dirk Vandewalle (0485/636.970).

Organisatie: NP MANDELSTREKE

'Dag van de Natuur' op de Roksemput

Oudenburg

• Zaterdag 23 november om 9 u. (12 u.)

Handen uit de mouwen! Grote schoonmaak op de Hoge Dijken! We controleren de wandelpaden en schuilhutten, maken nestkastjes proper, ruimen zwerfvuil op, ... Iedereen welkom, vooral de allerkleinsten, want jong geleerd is oud gedaan! Inschrijven hoeft niet. Afspraak om 9 u. aan het bezoekerscentrum 'De Grote Zaagbek', Oude Brugseweg 239 in Oudenburg. Meer info bij Koenraad Blonrock (0495/240.899).

Organisatie: NP GISTEL-OUDEBURG & HOGE DIJKEN

activiteitenkalender

'Dag van de Natuur' op de Swal Koekelare

· Zaterdag 23 november om 13 u. (17 u.)

De traditionele bloemenpracht in 'De Swal' vergt een uitgekiend maaibeheer in lente en zomer. Het late najaar is dan weer ideaal voor andere natuurbeheerwerken zoals kleine herstellingen en opruimacties. Waar nodig knotten we ook om de lichtinval in de volgende lente te verzekeren. Hard labeur, maar vele handen maken licht werk! Afspraak aan 'De Swal', bij het kruispunt Eikendreef / Swytswal in Koekelare. Meer info en vooraf inschrijven bij Kristof Vanhee (0497/152.684).

Organisatie: NP RUIDENBERG

De 'bosberen' helpen de natuur Torhout

· Dinsdag 3 december om 13.30 u. (16.30 u.)

Natuurpunt Torhout beheert een moerasje langs de Planterijdreef. 'Klein maar fijn' is de beste omschrijving van dit natte hooilandje met zijn bijzondere planten als orchideeën en ratelaars. Elk jaar scheren we de haag rond dit perceel en vandaag vliegen we er weer in. We hebben snoeiers nodig en mensen die het snoeihout naar de kant van de weg brengen. Ervaring is niet nodig. Wij zorgen voor het nodige gereedschap, een drankje en een hapje. **Inschrijven hoeft niet.** Afspraak in de Planterijdreef, zo'n 350 m ten zuiden van het kruispunt Planterijdreef / Veldstraat in Torhout. Meer info bij Roney Debaille (0484/481.547).

Organisatie: NP TORHOUT

Ganzentocht in de regio Oudenburg

· Zondag 8 december om 9 u. (12 u.)

Geen winter zonder vrieze ganzen! Ja toch? Maar hoeveel zijn er precies, en welke soorten? Waarom hebben sommige ganzen van die gekleurde ringen aan hun hals of poten? En hoe zat het nu weer met die exoten? Doe

je warme kleren aan en kom mee op ontdekking! We carpoolen doorheen de polders onder begeleiding van onze gidsen. **Inschrijven hoeft niet.** Afspraak om 9 u. aan het bezoekerscentrum 'De Grote Zaagbek', Oude Brugseweg 239 in Oudenburg. Meer info bij Koenraad Blontrock (0495/240.899).

Organisatie: NP GISTEL-OUDEBURG & HOGE DIJKEN

Het Koekelarebos Koekelare

· Zondag 8 december om 10 u. (12 u.)

We gaan op stap in de staatsbossen van Koekelare met het bijzondere heideveldje en zijn Koekelaredennen. Het heideveldje is een stille getuige van hoe ons landschap er honderden jaren geleden bij lag en die dennen zijn gewoon wereldberoemd... **Inschrijven via de website van Natuurpunt.** Afspraak op de parking van het bos. Rijd naar het kruispunt Provinciebaan / Litterveldstraat in Koekelare en draai de Litterveldstraat in. Na 150 m. vind je de parking rechts, aan een onverharde weg. Meer info bij Hans Verplancke (0467/012.454 of hans.verplanckel@telenet.be).

Organisatie: NP RUIDENBERG

Watervogeltelling

Kortemark & Torhout

· Zaterdag 14 december om 9 u. (12 u.)

Zie telling 12 oktober. Meer info bij Wim Rommel (0471/477.754).

Daguitstap naar de Oostkustpolders

Blankenberge

· Zondag 15 december om 8.30 u. (17.30 u.)

Net als andere jaren zijn de vrieze ganzen weer met vele duizenden aangekomen uit het Hoge Noorden en vullen ze ons luchtruim met hun prachtige Vvluchten. In de voormiddag gaan we in de Oostkustpolders op zoek naar ganzen en andere wintergasten, zoals eendachtigen (bv. smient en win-

tertaling) en roofvogels (bv. blauwe kiekendief en velduil). We picknicken in de Groenwaecke, het bezoekerscentrum van Uitkerkse Polder. In de namiddag gaan we daar in de omgeving wandelen en we blijven er tot het duister wordt, in de hoop een paar velduilen te zien. **Inschrijven via de website van Natuurpunt.** Afspraak om 8.30 u. op de parking bij het kruispunt Lindenstraat-Meiboomlaan in Roeselare voor carpooling (€ 0,10/km). Wil je een halve dag aansluiten of ter plekke afspreken, neem dan contact op met Johan Plouvier (0498/849.313).

Organisatie: NP MANDELSTREKE

Familiewerkdag in het Groenhevesbos

Torhout

· Zondag 15 december om 9 u. (11.30 u.)

Zie werkdag 13 oktober. Meer info bij Roney Debaille (0484/481.547).

Jong Natuurverkenners (*): Winterslaapdieren

Torhout

· Zondag 15 december om 9.30 u. (12 u.)

Wilde dieren hebben verschillende tactieken om de winter door te komen. Er is minder voedsel voorradig en iedere soort heeft zo zijn manier om daar mee om te gaan. We gaan op zoek naar tekens en sporen. Ga je mee? Ben je al lid van de Jong Natuurverkenners? **Graag inschrijven via de website van Natuurpunt.** Ben je nog geen lid en doe je graag mee? Schrijf je ook in via de website en breng € 5 mee, te betalen bij de start van de activiteit. Afspraak op de parking van het kasteel van Wijnendale, Oostendestraat 390 in Torhout. Meer info bij Xavier Dirix (dirix.xavier@gmail.com).

Organisatie: JONG NATUURVERKENNERS

(*): Zie activiteit 5 oktober.

activiteitenkalender

Maandelijkse wandeling op 'De Hoge Dijken'

Oudenburg

• Zondag 15 december om 10.30 u. (12 u.)

Zie wandeling 20 oktober. Meer info bij Koenraad Blonrock (0495/240.899).

Knutselnamiddag insectenhotels

Roeselare

• Zaterdag 28 december om 14 u. (17 u.)

Jong en oud – echt iedereen – is welkom om gezellig samen nestgelegenheid voor insecten te bouwen. Wie ervaring heeft met het betere timmerwerk en nauwkeurig kan werken, kan voor de constructie van de insectenhotels zorgen. Daarna kunnen creatievelingen aan de slag met het doorboren van houtblokken, op lengte zagen van bamboe en andere holle stengels voor de binnenafwerking. (Groot)ouders en (klein)kinderen vinden er hun gading, als je er tenminste niet vies van bent je handen vuil te maken. Denk ook aan oordopjes en werkhandschoenen. Timmermeesters zorgen best voor een eigen hamer en tang, Johan Bostoën geeft ook meer uitleg over holenbroedende vogels, waarvoor we ook nestkastjes voorzien. Inschrijven via de website van JNM Roeselare (www.jnm.be/nl/afdelingen/jnm-roeselare). Het aantal plaatsen is beperkt tot 20 kinderen. Afspraak in het lokaal van JNM Roeselare, Beversesteenweg 310 in Roeselare (linksboven turnclub Flink & Fris). Meer info bij Johan Bostoën (0475/381.084) of Jolien Vandepitte van de JNM (roeselare@jnm.be).

Organisatie: JNM Roeselare i.s.m. NP MANDELSTREKE

Start cursus 'Vogelgeluiden van bos en heide'

Ingelmunster

• Woensdag 19 maart 2025 om 19.30 u. (22.15 u.)

Voor de vierde keer organiseren we een cursus

vogelgeluiden. De focus ligt deze keer op een paar nieuwe biotopen die we nog niet behandeld hebben: de grotere bos- en heidegebieden. Zeker de moeite voor 4 spechtsoorten, minder algemene mezensoorten, boomklevers en -kruipers, boompieper, boomleeuwerik, fitis, kneu en nog veel meer... Ook niet-zangers als buizerd, wespendif, boomvalk kunnen de revue passeren.

Voor wie voor het eerst instapt: geen schrik. Voorkennis is niet nodig, enkel je enthousiaste aanwezigheid. Meer geroutineerde vogelaars zullen graag mee duiding geven, zoals dat ook tijdens de 3 eerste cursussen het geval was.

We zijn blij dat we hiervoor opnieuw Natuurpuntlesgever Bastiaan Deketelaere konden strikken, die beide theorielessen en de gidsbeurt in het Wijnendalebos op zich neemt.

De theorielessen gaan door op woensdagavonden 19 maart en 2 april van 19.30 u. tot 22.15 u., de excursies op zaterdagochtenden 29 maart en 26 april van (wellicht) 5.30 u. tot 8.30 u. Voor de eerste excursie wordt dat het Wijnendalebos, voor onze tweede neemt Piet ons mee naar het Drongengoed / Maldegemveld.

Geïnteresseerd? Schrijf je dan snel in via de site van Natuurpunt, want dit soort cursussen raakt vrij vlot volzet. Na je inschrijving ontvang je een digitale mailbevestiging en alle informatie in verband met de betaling. Als lid van Natuurpunt betaal je € 30, als niet-lid € 40. Mocht je na een paar minuten nog geen mail ontvangen hebben, controleer dan of deze niet in je SPAM-box zit. Zo niet, neem dan even contact met ons op. Afspraak in Natuur Educatief Centrum 't Schuttershuisje, Waterstraat 6 in Ingelmunster. Meer info bij Piet Desmet (0484/658.233).

Organisatie: NP MANDELSTREKE i.s.m. NP Natuuracademie & NP De Buizerd

POP-UP-ACTIVITEITEN

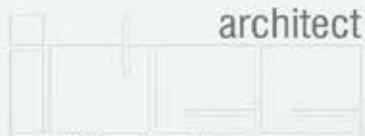
Zowel Natuurpunt Mandelstreek als Natuur.werkgroep Torhout organiseren regelmatig 'pop-up-activiteiten'. Dit zijn 'activiteiten die plots opdienen' en erg snel georganiseerd worden, bijvoorbeeld omdat er ergens een bijzondere vogel werd gespot of omdat het de ideale omstandigheden zijn om een inventarisatie te doen. Ben je in deze activiteiten geïnteresseerd, stuur dan een mailtje naar Philippe Deprez van Natuurpunt Mandelstreek (secretaris@natuurpuntmandelstreek.be) en/of naar Geert Carette van Natuur.werkgroep Torhout (geert.carette@skynet.be). Zij sturen je dan een bericht wanneer zij iets organiseren.

Wie in Kortemark, Roeselare of Torhout woont en het financieel moeilijk heeft, kan korting krijgen op het lidgeld van Natuurpunt en op deelname aan betalende activiteiten. Afhankelijk van de gemeente bedraagt deze korting 50% tot 80%. Meer info bij de bevoegde diensten in Kortemark (sociaalhuis@kortemark.be of 051/269.210), Roeselare (vrijetijd@roeselare.be of 051/262.400) of Torhout (sociaalhuis@torhout.be of 050/221.233).

Als lid van Natuurpunt ben je tijdens alle Natuurpuntactiviteiten verzekerd voor Burgerlijke Aansprakelijkheid, Lichamelijke Ongevallen en Rechtsbijstand. Opgelet: dit geldt niet voor wie geen lid is en/of enkel een abonnement heeft op 'de knotwilg'. Als cursist, occasionele medewerker of vrijwilliger ben je sowieso verzekerd. Daarvoor maakt het niet uit of je lid bent.

Wil je een wandeling met natuurgids boeken voor je familie of vereniging? Neem contact op met de plaatselijke conservator of voorzitter (zie laatste pagina van deze 'knotwilg').

architect

eco&logisch

een wereld vol uitdagingen
een warm nest, koel in de zomer
massief, houtskelet of hybride
welgemikte openingen, uitzicht zonder inktijk
een mix van emotie en gezond verstand

zorgvuldige lezing maakt gefundeerde ontwerpen
eerste ideeën willen de blik verruimen
Daar tekenen we voor!

Ivo Demeyer - Maria van Bourgondielaan 18, 8820 Torhout
0495/54 97 35 - info@ivodemeyer.be - www.ivodemeyer.be

c. Teja De Prins Fotografie

WARMTE POMPEN ZORGELOOS COMFORT, NU EN IN DE TOEKOMST.

EEN TOTAALCONCEPT VOOR DE KLIMAATREGELING VAN UW WONING

Als **gecertificeerd bedrijf** staat Intelligent Wonen voor **betrouwbaarheid**. We zoeken naar de beste oplossing voor verwarming, sanitair warm water en de koeling van uw woning.

AIRCONDITIONING

Dankzij een warmtepomp creëren we heel het jaar door een uitstekend comfort, zonder uw energiefactuur de hoogte in te jagen.

VERWARMING EN WARM WATER

Laat uw verwarming en/of warm water productie aandrijven door hernieuwbare energiebronnen. Zo bespaart u tot 4 keer meer elektriciteit en stapt u af van fossiele brandstoffen.

MAXIMAAL RENDEMENT

Verwarmen met een warmtepomp is goedkoper dan verwarmen met gas. Verder kunnen we de warmtepomp sturen afhankelijk van uw zonnepaneelinstallatie.

Bruggesteenweg 21
Gits-Hooglede

INTELLIGENT WONEN

WWW.INTELLIGENTWONEN.BE
INFO@INTELLIGENTWONEN.BE
(+32) 475 34 67 37

Overstappen naar Argenta is kinderspel.

Gemakkelijk, gratis en snel.

ALC/BB/AD/AS/18/overstap-NL-112018

**KANTOOR
LEEN TANGHE**
FSMA 46897 cAcB
Aartrijkestraat 12
8820 Torhout
0475 45 67 62

**KANTOOR
MEIBOOMLAAN BV**
FSMA 107137 cAcB
Meiboomlaan 5-7-9
8800 Roeselare
051 24 28 27

**KANTOOR
THOMAS MAES BV**
FSMA/OND 0756496664
Handzamestraat 30 B
8610 Kortemark
051 56 71 76

dh
demonie hout
ALS HOUT VORM KRIJGT ...

T 051/20 43 14
F 051/24 46 47
E martine@schrijnwerkerij-demonie.be
W www.schrijnwerkerij-demonie.be
Westrozebekastraat 85 b
8840 Westrozebeke

ALLE MACHINES VOOR DE TUIN!

FIRMA
BEEL
the power of service

Diksmuidsesteenweg 390
8800 Roeselare
T 051 32 06 50
www.tuinbouwbeel.be

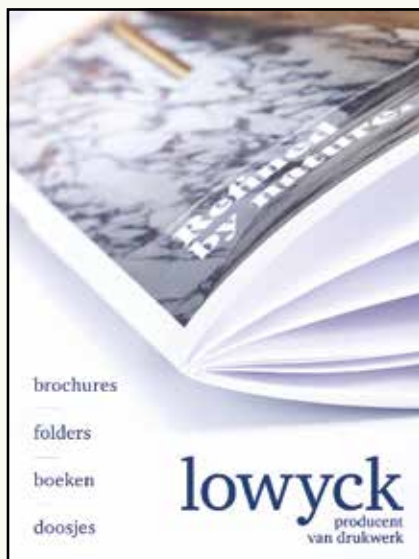

**DE NATUURPUNT-
KALENDER
IS ER WEER!
PRACHTIGE FOTO'S
EN VEEL RUIMTE
OM TE SCHRIJVEN.
EEN COOL
GESCHENK,
EN JE STEUNT
ER ONZE
PROJECTEN MEE.**

Formaat: 20 x 30 cm,
prijs: € 12.

Te verkrijgen bij
Piet Desmet van
NP Mandelstreke.

Meer info:
natuur.mandelstreke@gmail.com
of 0484/658.233.

brochures

folders

boeken

doosjes

lowyck
producent
van drukwerk

ALGEMENE BOUWONDERNEMING

ERIK DEBAL

Verbrandhofstraat 130 - Roeselare

Tel. 051 20 83 41

info@debalerik.be - www.debalerik.be

**NIEUWBOUW - VERBOUWINGEN
WIND- EN WATERDICHTHE WONINGEN
ALLE RUWBOUW- EN BETONWERKEN
ENERGIEBESPARENDE RENOVATIES**

PROEF EENS VAN EERLIJKE HANDEL

ONEERLIJKE HANDELSREGELS

geven kleinschalige
producenten in het Zuiden geen
kansen op de internationale
markt. Laat zien dat jij het ander
wil: kies voor eerlijk.

ECOLOGISCHE TEELT

is het antwoord van kleinschalige
boeren in het Zuiden op landbouw
die energie en water verslindt.

OXFAM

Wereldwinkels

Gistel: Kerkstraat 5
Lichtervelde: Marktstraat 62
Roeselare: Noordstraat 156
Torhout: Hafstraat 9

oxfambelgie.be/winkels

Gierzwaluwennieuws

2023 eindigde kletsnat en idem dito voor de eerste 6 maanden van dit jaar. Zo'n sombere lente gaat vaak gepaard met een late aankomst van onze zomergasten. Benieuwd dus wanneer onze gierzwaluwen zouden opduiken.

Bij een dauwtrip op 27 april werden we verrast door een vijftal gierzwaluwen dat boven het Houthulstbos uit de lucht kwam vallen. Rare vogels, deze stuntvliegers, ook wel 'de 100-dagenvogel' genoemd. Dat laatste omdat de eerste vogels hier eind april toekomen en de laatste ergens begin augustus vertrekken. Ongeveer 100 dagen dus om hier bij ons hun ding te doen: voor nakomelingen zorgen.

De 'normale aantallen' kregen we in Roeselare pas in de tweede week van mei te zien. Het bleef boven-

dien opvallend stil, ongewoon voor deze luidruchtige lenteboden. Ook bij vluchtige inspecties van een aantal nestlocaties in de stad bleek het opvallend rustig. Daarom hebben we met een bang hartje onze jaarlijkse telling afgewacht.

Normaal gezien tellen we eind juni, maar wegens ongunstig (regen)weer moesten we dat uitstellen. Dan maar op 2 juli, met een 100 % wolkendek en weinig zomerse temperaturen. Met ons zeskoppige team vreesden we meer tellers dan gierzwaluwen te zien. Het traject: via de Hoogleedsesteenweg en de Kattenstraat naar de Sint-Michielskerk. Bij de start toch een zestal vogels gezien, waarvan één snel invliegend onder een kantpan tegen de zijgevel van een woning.

Er was weinig animo in de lucht, dus verhuisden we naar de van oudsher

grootste kolonie. Die vind je onder de hoge dakgoten van de Burgerschool in de Kattenstraat. Hier ook geen luidruchtige eskaders gierzwaluwen. In deze periode van vliegvlugge jongen zie je die hier op warme avonden rondzwermen. Nu af en toe één haastig exemplaar, dat vliegensvlug een nestopening indook of verliet.

Ook vroeger was de school al een mekka voor deze vogels: kleine holten tussen de muren en de afwerking van de dakgoten waren genoeg om toegang te krijgen. Eens binnen kroppen de ouders soms enkele meters verder om op een horizontale balk, de muurplaat, een passende nestplaats te vinden. Jaren geleden, tijdens de zomervakantie, vonden we op die zolder meerdere nestjes naast elkaar met vliegvlugge jongen.

Toen het dak geïsoleerd zou wor-

Het typische vluchtbeeld van een gierzwaluw: geheel donker, met sikkelvormige vleugels en een (moeilijk waarneembare) lichte keelvlak. De vlucht is afwisselend met snelle, diepe vleugelslagen en lange glij- of zweefvluchten. Foto: Patrick Keirsebilck.

Gierzwaluwentelling in Roeselare op 20 juli 2022. Foto: Jo Seynaeve.

den, werden we er voor advies bij gehaald. Het was de bedoeling om al die openingen af te sluiten. De gevels zouden ook in stelling worden gezet, wat het aanvliegen van de ouders nog zou bemoeilijken. We kwamen toen overeen om de nodige aanpassingen te voorzien om de kolonie te redden.

Ondertussen is het zo'n 15 jaar geleden dat we, veilig op een ruime stelling, er houten nestbakken plaatsten. We kozen voor 2 verschillende types: duplexen en vierdelige bakken, telkens met de invliegopening onderaan. Verder hebben we een tiental invlieggaten voorzien aan de onderzijde van de houten bakgoot. Het jaar erop waren de nieuwe woonsten al in gebruik!

Om enigszins een idee te krijgen van de bezettingsgraad gaan we er elk jaar de gierzwaluwen tellen. De tellers geven dan het nummer van de nestbak en de invliegopening door waar een oudervogel te zien was. Dat duurt vaak slechts een fractie van een seconde, tot ergens van

de notulist die de boekhouding probeert bij te houden. Nog meegeven dat we vanaf de straatzijde zicht hebben op ongeveer 40 nestholten, waarvan 34 in nestbakken. Een aantal broedvogels gebruikt nog steeds de smalle spleten tussen de houten dakgootafwerking en de gevelstenen. En verrassend, geen enkele vogel kiest voor dat tiental invliegopeningen aan de onderzijde van de bakgoot, hoewel die precies dezelfde afmetingen en vorm hebben als onze nestbakken vlakbij.

Na een vol uur observeren en veel geduld kwamen we aan minstens 29 bezette nesten. Ook de inbouwholten achter de gevelstenen van de verder gelegen kerktoeren kregen nauwelijks bezoek. Daarom beslisten we om bij gunstiger weer een nieuwe teldag in te plannen.

Dat werd 8 juli, met evenveel tellers en met dezelfde opdracht: tellen! Alweer een dreigende bewolking, maar zonder nattigheid en duidelijk warmer dan de week voordien. Het begon al bij de woning met kantpannen,

waar het een stuk drukker was met in- en uitvliegen.

Eenzelfde beeld bij de grootste kolonie, met regelmatig zwermen van een 25-tal uitbundige vogels die rakelings langs de nestbakken scheerden. We splitsten ons op om het in- en uitvliegen te kunnen bijhouden. Soms zagen we ouders met een gevulde witte keelvlak, een aanduiding dat ze kwamen aanvliegen met voederbollen van aaneengekleefde insecten in de krop. Een halfuur tellen leverde zeker 32 bezochte nestplaatsen op, maar geen absolute zekerheid of er dan ook werkelijk jongen aanwezig zijn.

Medeteller Nicolas Vanseveren liet ons een beeld van een nestbak zien op zijn gsm, waaraan een thermische sensor gekoppeld was. Aan de onderzijde van de bakken met druk bezoek zagen we een duidelijk lichtere, dus warmere zone. Waar we geen bezoek zagen bleek ook de nestbodem veel donkerder, dus koeler. Het ei van Columbus? Die extra info versterkte ons vermoeden dat op die lichte plaatsen een warmtebron aanwezig

Bij iedere bestelling van uw drukwerk, promomateriaal,... bij **Mr-Print doneren** wij **3%** aan **natuurpunt**

Diksmuidesteenweg 54 - Staden
0495 78 94 74 - info@mr-print.be
mr-print.be +

- || Offset en digitaal
- || Familie en handels
- || Promomateriaal
- || Stempels
- || Van ontwerp tot levering

was, waarschijnlijk jonge gierzwaluwen. We controleerden ook de nestbakken van enkele kleinere kolonies, onder meer in de Arme Klarenstraat en de Lindenstraat, waar we dezelfde vaststellingen deden.

Alleen voor betonnen nestholten achter gevelstenen, zoals bij de Sint-Michielskerk, is deze methode niet bruikbaar. In de gevel van de kerk zijn er 15 nestholten ingebouwd waarvan de invliegopening vooraan ligt. Op de tweede teldag werden er hiervan zeker 13 regelmatig bezocht. Met 87 % zonder twijfel een succesbezetting!

En hoe hebben onze gierzwaluwen het nu uiteindelijk gedaan in 2024? Alvast onze conclusies voor de plaatsen waar we ze geteld hebben:

- Zelfs bij slecht weer merkten we een regelmatig komen en gaan van de oudervogels, maar dan zeer snel en zonder in de buurt te blijven. Bij warm en droog weer is de avondactiviteit veel geanimeerder, met luidruchtige zwermen vogels in de omgeving van de nesten. Waarschijnlijk zijn daar dan vliegvlugge jongen bij,

maar die kan je niet specifiek herkennen en dus blijft het giswerk.

- De moeizame telling bij somber weer leverde bijna even veel bezochte nesten op als tijdens de tweede telavond. De vergelijking van beide telavonden geeft een consequent beeld van de nestbezetting.
- Voor de kolonie in de Kattenstraat gaat het zeker om 32 bezette nesten, waarvan 5 niet in nestbakken. Langs de getelde zijden zijn 34 kunstnesten beschikbaar, een bezettingsgraad van bijna 80%! We zien geen duidelijk verschil met voorgaande jaren.
- Nestbakken zijn helemaal aanvaard en raken gauw bezet als alternatief voor verdwenen nestruimten. Blijkbaar is er geen voorkeur voor een van beide nestbaktypes: deze koloniebroeders nemen even gretig duplexkasten als condo's met 4 nestholten in gebruik. In die laatste soms met 4 succesvolle nesten naast elkaar!
- Over het broedsucces kunnen we alleen dit kwijt: op alle plaatsen waar wordt aangevlogen om te voederen, zitten één of meer jongen. Geen idee of dat dan 1, 2 of 3 jongen zijn.

- Met een warmtesensor kunnen we snel scannen of er in de houten bakken broedende vogels of jongen aanwezig zijn. Zo kan er gerichter worden geteld. Alleen moet dit op warme dagen 's morgens of 's avonds gebeuren, omdat de bakken overdag opwarmen en er daardoor geen temperatuurverschil te meten is.
- Voor de ganse stad schatten we de populatie op 100 à 120 broedparen. Werk aan de winkel voor 2025! Wie interesse heeft om mee te werken, zeker welkom! Neem dan contact op met Piet Desmet (natuur.mandelstreek@gmail.com of 0484/658.233).

Warmtebeeld van bewoonde nestbakken onder een dakoversteek. De dakgoot zie je rechts. In de bakken, centraal in beeld, zie je in elke nestruimte een interne warmtebron. Links van de nestbakken vliegt een van de oudervogels.
Foto: Nicolas Van Severen.

En tot slot: in de euforie dat de tweede telavond naar wens was verlopen, hebben we met de tellers op die felle zomergasten geklonken in een plaatselijke bistro, tot het donker was. Moeten we melden dat er een week later nauwelijks nog gierzwaluwen in de stad waren? Snelle kerels zijn ze zeker!

Piet Desmet

Donateurswandeling Mispelaarhoek

Natuur aankopen, inrichten en onderhouden kost geld. Veel geld. Geld dat ons voor het grootste deel geschonken wordt door mensen, meestal Natuurpunters, die natuur een warm hart toedragen en meer en rijkere natuur in de streek wensen.

Dit geldt ook voor de Mispelaarhoek in Zonnebeke. Dit nieuwe natuurgebied, aangekocht door Natuurpunt in december 2022, vind je in de natuurarme streek tussen Moorslede en Zonnebeke. Natuurpuntafdelingen Mandelstreek en Westland sloegen de handen in elkaar om de 3,11 hectare graslanden, omzoomd met heggen, te vrijwaren voor de toekomst.

Om de natuurwaarden te verhogen werd in 2023 een verlande poel geruimd en werden er in een natte zone 2 nieuwe aangelegd. De twee nieuwe poelen zijn ondertussen al ontdekt door groene kikkers en salamanders. Nieuwe heggen met ruigtekruiden werden aangeplant en zorgen ervoor dat alles wat

kan leven in onze streek voedsel, een schuilplaats of nestgelegenheid vindt. Hazen, reeën, vossen, vogels, vlinders en tal van andere insecten brengen er al eens een bezoekje of planten zich er voort.

Natuurpuntleden en andere sympathisanten konden in 2023 deelnemen aan een donateursactie om dit nieuwe natuurgebied te helpen financieren. Een 125-tal donateurs schonk de mooie som van € 31.500 euro aan project 5599. Steun waarvoor we alle donateurs zeer dankbaar zijn en die we nog steeds 'natuur'nodig hebben. (Op de voorlaatste pagina van deze knotwilg vind je rechts onderaan, onder 'Steun onze projecten', alle info over de projectgebieden waarvoor steun steeds zeer welkom is.)

Een fysieke bedanking voor deze donateurs, gecombineerd met een kennismaking met het gebied, ging door op zondag 9 juni onder een stralend zonnetje. Met dank ook aan Lindsay Bollen van Natuurpunt in Mechelen, die ervoor zorgde dat

ik als conservator geen werk had aan het opmaken, verzenden en opvolgen van de uitnodigingen.

Tijdens de bezokedag kregen een 35-tal donateurs een exclusieve rondleiding. Daarin heel wat uitleg over het gebied, de gestelde natuurdoelen en het beheer. Johan Bostoën vertelde ook het verhaal van de Grote Oorlog, waarvan de Mispelaarhoek 4 jaar directe getuige was. Het gebied lag in het niemandsland tussen de Duitse en de geallieerde linies, waardoor we bij graafwerken heel wat oorlogsrestanten vonden die we nu konden tonen.

Na 2 uur rondstruinen door de nieuwe natuur van de Mispelaarhoek was het tijd voor koffie en taart of een drankje. We zijn dankbaar dat we iets terug hebben kunnen doen voor de donateurs die ons hielpen om hier een nieuw stukje rijke natuur van te maken.

Tekst & foto's: Geert Schoutteten

Het is maar dankzij de steun van vele natuurliefhebbers dat we er in slagen om natuurgebieden aan te kopen.

Een primeur tijdens de zomerwerkdag in 'De Kleiputten'

Dat we beheerwerkdagen in natuurgebied 'De Kleiputten' organiseren is geen nieuws meer. Dat doen we al non-stop sinds 1993, het jaar dat we het gebied in beheer kregen. Met tientallen enthousiaste vrijwilligers en veel handwerk slagen we er bijvoorbeeld in om het moerasgebied open te houden. Dat doen we door gericht maai-beheer en door op de oevers opschietende bomen en struiken in te tomen. Ook deze zomer, op 10 augustus, gingen we er met bijna 30 helpers aan de slag. We startten met het reguliere maaiwerk, waar natuurlijk een ouderwetse hooiopper bij kwam kijken. So far, so good.

Maar niet alleen daar hadden we hulp voor nodig. Vorig jaar stelden we vast dat de kroossoorten, kleine drijvende plantjes, explosief toenamen op het wateroppervlak. Meer nog, het ganse oppervlak raakte bedekt met een drijvend groen tapijt, dat ook in de wintermaanden niet meer verdween.

Tot voor enkele jaren zagen we aan de oevers een zoom met vooral klein kroos. Dat was geen reden tot ongerustheid, maar een volledige bedekking zorgt ervoor dat er geen zonlicht meer kan doordringen in het water, noodzakelijk voor alle onderwaterleven. Zonder licht geen groei van eencellige wieren, ook zuurstofproducenten, die de basis vormen voor de voedselkringloop in het water.

Ook verschillende soorten oogjagers, zoals aalscholvers, futen, ijsvogels en reigers, kregen het moeilijk om hun prooien – vis en waterinsecten – te vinden. We merkten dat ze de vijvers in 'De Kleiputten' minder gingen opzoeken. Kroosetende soorten, zoals grondeleenden, konden de hoeveelheden niet meer de baas.

Zachte winters doen de rest. Tussen het inheemse kroos ontdekten we Zuid-Amerikaanse exoten als dwerg- en bultkroos. Ze gedijen hier ondertussen prima wanneer

de vorst uitblijft. Daarbovenop is dit een voormalige kleigroeve, waarvan het wateroppervlak goed ingesloten ligt, ruim 5 meter lager dan de omgeving. Hierdoor heeft de wind maar zelden vrij spel en gebeurt het quasi nooit dat het groene tapijt naar één oever wordt gestuwd en het watervlak weer deels kroosvrij raakt.

Werk aan de natte winkel! Het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek raadde ons aan een mechanische ruiming te overwegen. Met een sloepje, een vlottende dam, schepmanden en veel mankracht moest dat lukken. Via de stadsdiensten konden we de vlotterdam van de brandweer gebruiken. En gelukkig was Bart Debaes meteen bereid zijn boot ter beschikking te stellen. Dat betekende: telkens opnieuw in een wijde boog uitvaren – met de drijvende dam in het kielzog – om zo een deel van het kroos in te sluiten en daarna naar de oever te dwingen.

Nestkastjes schoonmaken en maaien staan sowieso op het programma.

Voor de dapperste vrijwilligers werd het een wonderbare vangst: met grote kunststoffen groentebakken het wateroppervlak afschuimen... Dat lukte aardig, zelfs het lastige transport: met een goed gevulde kruiwagen de helling op tot in de container. We schatten dat we, na een dag werk, ruim 4 ton kroos hadden geoogst, maar vermoedelijk was dit nauwelijks 10 % van de totale massa. Bemoedigend is wel dat we weer zichtbaar open water hebben gecreëerd.

De volgende stap is, in overleg met firma Vanheede – de eigenaar – en de stad, bekijken hoe we dit efficiënter met een oppervlaktepomp kunnen doen. Er is ook een groeiende belangstelling van (bio)bedrijven om de plantjes als meststof of als eiwitbron voor consumptie te verwerken. Wordt zeker vervolgd.

We beseffen ondertussen ook dat deze ruiming een blijvende oefening zal worden voor een goed beheer van het gebied. Dit geldt ook voor

vele vijvers elders, waar men met dezelfde problemen worstelt.

Maar op de eerste plaats een grote, kroosvrije pluim aan alle vrijwilligers die het beste van zichzelf gaven bij het vele en soms zware werk. En belangrijk: achteraf kregen we iedereen weer op het droge voor een natje en de zeer gesmaakte barbecue. Dank!

Piet Desmet

Dit jaar hadden we een primeur: Bart ging met zijn bootje het water op om zo veel mogelijk kroos met de drijvende dam in te sluiten. Daarna haalden we de dam in en schepten het kroos op met groentebakken. Dat was het halve werk, want daarna moest alles ook nog afgevoerd worden. Foto's: Piet Desmet.

Broedresultaten Steenuil 2024

Na de overdracht verleden jaar van 19 nestkasten aan onze burens van Natuurpunt De Torenvalk waren we voor het eerst onder de 100 te controleren kasten gedaald. Dit voelde voor mij vreemd aan bij de jaarlijkse opmaak van de resultaten.

Na het plaatsen van de 10 kasten, geschonken door de gemeente Moorlede, zijn we weer boven de honderdkaap geraakt. Die kasten worden opgevolgd door medewerker Steven uit Dadizele. Afgelopen winter, bij het samen met Steven plaatsen van de kasten, heb ik op hem ingepraat dat er hem moeilijke startjaren te wachten stonden. Met 10 lege kasten beginnen is geen cadeau voor een medewerker. Bij de controleronde vond Steven 1 bezette kast met jongen. Hij was er content mee, net als de eigenaar van de boomgaard.

Het plaatsen van die nieuwe kasten had zoals verwacht wel invloed op de bezettingscijfers (56 %) voor dit jaar. Meestal noteren we wat hogere cijfers. Met 2,75 als het gemiddelde aantal jongen bij een geslaagd broedgeval is dit jaar vergelijkbaar met 2023.

Na de natte winter en aansluitende verzopen lente, volgens het KMI de natste periode ooit gemeten, hadden we weinig hoop op een goed jaar. Berichten uit het oosten van Vlaanderen waren alvast slecht tot rampzalig. Ik deed mijn controles op 22 en 23 mei en werd vergezeld door mijn schoonbroer, die Koen, mijn vaste compagnon, had vervangen. Die was met zijn echtgenote op reis naar Spanje en slaagde er daar meerdere keren in om Iberische lynxen te spotten. Voor hem is er intussen ook een (andere) jeugdroom in vervulling gegaan. Hij

werd aangesteld als boswachter in de Westhoek. Felicitaties vanuit ons steenuilenteam en succes bij deze late carrièreswitch! Na alle controles van mijn eigen sector vallen de resultaten uiteindelijk niet erg tegen.

Een week later vergezel ik Ronny en Ludo in hun sector om de jongen te ringen en de banden aan te halen met deze medewerkers. Na het ontvangen van de resultaten van de andere sectoren bekruipt mij toch een slechter gevoel. Opmerkelijk: we telden 4 kasten met adult(en) zonder broedgeval. Nog nooit meegemaakt. Meestal hebben we dat niet voor of is er hooguit één zo'n geval. Ook al enkele jaren niet meer meegemaakt: in 2 kasten vonden we een dode adult.

Verder waren er 7 kasten met 21 slechte eieren. Dat is nooit goed, maar

Mama of papa steenuil met 3 jongen. Foto: Marc Vandaele.

toch beter dan verleden jaar toen we 14 zo'n kasten vonden: een triest record. Daarnaast melding van veel slechte eieren naast gezonde dons-kuikens, maar precieze cijfers hiervan hebben we niet. Een positieve noot mag er ook wel bij: Michael vond een gezonde vijfeling op zijn ronde. Dat was toch ook al 2 jaar geleden dat ik dat mocht optekenen.

Dank aan alle medewerkers!

Resultaten van de 111 te controleren kasten:

- 45 kasten met 124 jongen: 6 kasten met 1, 12 met 2, 15 met 3, 11 met 4 en 1 kast met 5 jongen.
- 7 kasten met slechte eieren.
- 4 kasten waarin adult(en) aanwezig waren.
- 2 kasten met 1 dode adult.
- 1 kast met sporen van bezoek.
- 2 kasten met reeds uitgevlogen jongen.
- 1 kast met kleine jongen. Bij nacontrole bleek de kast leeg.

Overzicht resultaten van de laatste 10 jaar:

Jaar	Gecontroleerde kasten	Bezetting	Gemiddeld aantal jongen
2015	109	54 %	2,46
2016	107	63 %	2,93
2017	105	55 %	2,90
2018	108	64 %	2,86
2019	112	60 %	3,31
2020	98 (corona)	58 %	3,02
2021	116	63 %	3,23
2022	110	63 %	2,76
2023	97	60 %	2,70
2024	111	56 %	2,75

Voor steenuilenliefhebbers is er nog goed nieuws: de 11e contactdag van de Steenuilenwerkgroep van Natuurpunt gaat dit jaar weer door in onze provincie. Afspraak op zaterdag 16 november in 'De Gavers' in Harelbeke voor een dag boordevol steenuilennieuws, gepresenteerd door bevlogen sprekers. De organisatie hiervan is in handen van Steenuilenwerkgroep Zuid-West-Vlaanderen. Meer info op p. 21-22 van deze 'knotwilg'.

KITE APC STABILISATIE
 12x42 - 16x42

Sights Of Nature **Natuurpunt Optiekshop** Vlamingveld 89, 8490 Jabbeke **050 31 50 01** www.sightsofnature.be
 Verrekijkers **Telescopen** Nachtkijkers **Statieven** Accessoires

Zeisteam Ruidenberg

Staat er ergens in een hoekje bij het huis van je grootouders een zeis te verstoffen? Geen verrassing! Vroeger had praktisch iedereen op het platteland er eentje. De graskanten werden er mee gemaaid, de konijnen van vers gras voorzien... en uiteraard was er voor de boeren, voor de komst van de dorsmachines, geen alternatief. De laatste jaren lijkt zeisen een beetje aan een revival toe. Ook bij ons. Misschien zit 'Maai mei niet' er wel voor iets tussen? Met een zeis is het stukken eenvoudiger om een verwilderd stukje gazon te maaien.

Vorig jaar kwam Dirk Anseeuw met het idee op de proppen om het stukje gras waar de bijenorchissen groeien, in de berm langs de Ichtegemstraat, niet meer met de bosmaaier af te doen, maar op de ouderwetse manier. Een aantal bestuursleden van Natuurpunt Ruidenberg stemde in. Het leek ons leuk om dat eens te proberen in plaats van een lawaaierige machine te gebruiken die alles in stukken slaat. De verbaasde blikken en commentaar van de passanten namen we er met plezier bij.

Kristof Vanhee, met zijn interesse voor oude spullen en verloren ambachten, wist via zijn vele contacten een aantal in onbruik geraakte zeisen te verzamelen. Om die opnieuw maaiklaar te krijgen, konden we rekenen op de technische ondersteuning van Jan Lamote. Die heeft niet alleen de techniek van het zeisen onder de knie, maar weet ook hoe je een zeis in orde zet en onderhoudt. Zeisen bestaan er trouwens in verschillende maten en variaties, afhankelijk van je eigen lengte en het werk dat je ermee wil doen. Een kort zeisblad is bijvoorbeeld beter voor kleine stukken ruigte, een lange voor grote stukken gras. (Maar om te starten is een korte zeis misschien wel beter.)

Kristof speelde al langer met het idee om ook in 'De Swal' de bosmaaier meer aan de kant te laten. En ja, zijn enthousiasme werkte aanstekelijk. Toegegeven, het vergt een aantal uren inspanning om de vaardigheid aan te leren. Eerst en vooral moet je je materiaal juist houden. Je moet de ideale beweging vinden: inzwaaien, snijden – niet kappen! – en laag genoeg tegen de grond maaien. Niet te snel, anders houd je het toch niet vol, maar wel met een zeker ritme of 'kadans', zoals Kristof dat zo mooi zegt... Eigenlijk kan je horen of het goed gaat. Je merkt al gauw dat zeisen echt een stiel is en eelt vraagt op plaatsen waar je dat niet hebt. Blaren horen er dus ook bij.

Nadat je een veldje verhoude stengels hebt gemaaid, de grond hebt geraakt en misschien zelfs een steen bent tegengekomen, wordt het tijd om je zeisblad weer scherp te zetten. Ook dat vergt techniek. Met een, bij voorkeur natte, wetsteen moet je het blad

weer scherp maken: eerst een aantal korte bewegingen met de steen over beide zijden van het blad, daarna met lange halen over de lengte van je blad. Tot slot voel je voorzichtig met je duim of het blad weer scherp is en er geen bramen gevormd zijn.

Tijdens het zeisen wet je het blad voortdurend om het vlijmscherp te houden, maar op den duur is het blad in die mate afgesleten dat je op het dikkere staal van je blad begint te werken en slijpen met de wetsteen niet meer helpt. Dan wordt het tijd om te 'boten'. Je plaatst het blad op een metalen stuk, een soort mini-aambeeld, en klopt de dikke rand uit. Door de slagen van een specifiek daartoe bestemde hamer wordt de snijkant van je zeisblad weer dunner en kan je weer een tijd weg.

Als je een strook hebt gedaan, ligt het maaisel natuurlijk plat tegen de halmen die je nog moet afdoen. Die moet je er eerst uitmaaien, maar je

Zeisteam in actie in de berm langs de Ichtegemstraat. Foto: Kristof Vanhee.

kan het ook aan de kant duwen als je zeis voorzien is van een ring. Na een tijdje oefenen lukt het wel om dat systematisch te doen, zodat je niet in je maaisel verstrikt raakt en vlot door kan werken.

Eénmaal het maaisel in rijtjes ligt kan je een stap verder, maar dan hangt het ervan af wat je plannen met het maaisel zijn. Afvoeren met rakels en vorken voor compostering is waarschijnlijk het makkelijkst. Als je ech-

ter hooi wil voor de dieren, moet je het eerst drogen. Bij mooi weer kan dat op een relatief korte tijd, maar je moet het wel af en toe keren.

Wij probeerden dit jaar om hooiruikers ('oppers') te plaatsen. Dat is eigenlijk een drie- of vierpikkel met dwarsbalkjes onderaan, die bekleed wordt met hooi. Daarvoor moet het hooi al redelijk droog zijn, maar eenmaal op de ruiter droogt het verder en kan het enkele weken blijven staan.

Regen loopt er immers mooi af als de ruiter goed gebouwd is.

De top wordt afgedekt door een juten zak. Die wordt op zijn plaats gehouden door aan elke hoek een touw te binden en dat te verzwaren met een stuk hout. Je zou dat ook met een plastic zeil kunnen doen, lekker waterdicht, maar dan kan de ruiter niet meer ademen en begint het hooi te schimmelen. Daarom jute. Uiteindelijk hebben we ons hooi in balen laten persen. Net iets makkelijker om te vervoeren en te stapelen.

Snel gaat het allemaal niet, zeker in het begin. Om grote stukken te maaien moet je met een flinke groep zijn. En reken maar dat je ook fysiek op de proef gesteld wordt. Het is logisch dat de maaibalk en de bosmaaier het intensieve werk overnamen. We zouden ook niet meer zonder kunnen. Maar door de automatisering en mechanisatie gaat er tegelijk een stuk kennis verloren. Nostalgische zielen vinden dat spijtig, en waar het kan of aangewezen is, halen we graag de zeis boven. En natuurlijk óók omdat het leuk is. Zin om eens mee te proberen? Contacteer dan Kristof Vanhee (0497/152.684).

Maarten Verlinde

Maaien in 'De Swal'.

Dit jaar bouwden we ook traditionele hooioppers, waar we het hooi verder lieten drogen voor het tot balen werd geperst. Foto's: Maarten Verlinde.

**HOEVE WABI SABI,
EEN PLAATS VOOR
ONTMOETEN**

Ecologische
polyvalente ruimte
en vakantiewoning

**Te huur voor cursus,
evenement of feest**

Provinciebaan 59 • Staden

Activiteitenkalender en info: www.hoewewabisabi.be

Nieuwbouw & verbouwingen
Carports & bijgebouwen - Terrassen & opritten

DBO POPELIER

DUURZAME
BOUW- EN
OMGEVINGSWERKEN

UITVOERING & ADVIES

Lakenstraat 58 - 8800 Roeselare
0472 38 12 75 - info@dbo-popelier.be
www.dbo-popelier.be

biovita

Torhoutsesteenweg 179
St. Andries Brugge

Maalsesteenweg 299
St. Kruis Brugge

Meensesteenweg 51
Roeselare

Van Iseghemlaan 44
Oostende

Full Energy
Future Energy Today

0496 88 42 41 - info@fullenergy.be

Rondevijverstraat 5 - 8820 Torhout

Ben je op zoek naar een
super zonnepaneel-
installatie met batterij?
Dan ben je bij ons op het
juiste adres.

Bezoek zeker onze
facebook.

Natuurpunt Midden-West-Vlaanderen vzw is een regionaal samenwerkingsverband tussen 4 Natuurpuntafdelingen, 4 Natuurpuntkernen, 1 onafhankelijke vereniging en een aantal werkgroepen. 'De knotwilg' is het kwartaaltijdschrift van onze vereniging. NP MWV vzw is erkend en wordt gesubsidieerd door de Vlaamse overheid. De vereniging is aangesloten bij Bond Beter Leefmilieu (www.bbvlv.be), West-Vlaamse Milieufederatie (www.westvlaamsemilieufederatie.be) en Trage Wegen (www.tragewegen.be).

Natuurpunt Midden-West-Vlaanderen

- Secretariaat & zetel NP MWV
- Adres: Torhoutstraat 66, 8810 Lichtervelde
- Tel. secretariaat: 051/700.695
- E-mail secretariaat: peter.lemmens@natuurpunt.be
- Rek. nr.: BE53.9731.7610.5453.
- BTW- & ondernemingsnummer.: BE 0424.696.979
- Het secretariaat is in principe alle weekdays open van 9 - 12 u. en 13 - 16 u., maar neem zo mogelijk vooraf contact op om verrassingen te vermijden. Andere dagen en uren op afspraak.
- Website: www.natuurpunt.be/natuurpunt-midden-west-vlaanderen
- Voorzitter: Sofie Declercq (sofiedecl@gmail.com)

Aangesloten natuurverenigingen

Natuurpunt Gistel-Oudenburg & Hoge Dijken vzw

Koenraad Blonrock (0495/240.899 - koenraad.blonrock@gmail.com).
Rek. nr.: BE82.0682.0550.8368

Natuurpunt Mandelstreke

(Hooglede – Roeselare – Ledegem – Moorslede – Staden)
Wim Marichal (0476/307.762 - wim.marichal@telenet.be).
www.natuurpuntmandelstreke.be - Rek. nr.: BE51.9799.6273.0762

Natuurpunt Kern de Reiger (Moorslede)

Steven Nuytten (0477/446.772 - steven.nuytten@telenet.be).
Rek. nr.: BE82.4664.3681.6168

Natuurpunt Kern Groot-Staden (Staden)

Filip Moerman (0486/695.286 - natuurpuntgrootstaden@gmail.com).
Rek. nr.: BE87.9733.5278.5394

Natuurpunt Ruidenberg (Lichtegeem – Koekelare – Kortemark)

Hans Verplancke (0467/012.454 - natuurpuntbei@gmail.com).
www.natuurpunt.be/natuurpunt-ruidenberg - Rek. nr.: BE47.9733.8607.4380

Natuurpunt Kern BEI (Lichtegeem)

Hans Verplancke (0467/012.454 - natuurpuntbei@gmail.com)

Natuurpunt Kern Kortemark

Sofie Declercq (natuurpuntkortemark@gmail.com).
Rek. nr.: BE78.9734.1965.6386

Natuurpunt Torhout

Bart Van Thuyne (0479/812.963 - bart.van.thuyne@telenet.be).
www.natuurpunt.be/natuurpunt-torhout - Rek. nr.: BE96.9733.8345.7505

vzw Leefmilieu Roeselare

Piet Desmet (051/225.852 - leefmilieuvzw@gmail.com).
Rek. nr.: BE33.9733.6476.0046

Aangesloten thematische werkgroepen

Amfibieënwerkgroep (NPM)

Martine Lakiere (0479/780.002 - martine.lakiere@telenet.be)

Jong Natuurverkenner (NP MWV)

Xavier Dirix (0488 /811.245 - dirix.xavier@gmail.com)

Natuurwerkgroep Torhout

(amfibieën, reptielen, vogels, zoogdieren - NPT)
Geert Carette (050/215.483 - geert.carette@skynet.be)

Steenuilwerkgroep Mandelstreke (NPM)

Ludo Momerency (051/225.280 - steenuilwerkgroep@natuurpuntmandelstreke.be)

Uilenwerkgroep Hoge Dijken (NPGO&HD)

Dirk Peene (059/267.802 - dirk.peene@outlook.com)

Vogelwerkgroep (NPM)

Johan Bostoen (0475/381.084 - johan.bostoen@gmail.com)

Werkgroep Trage Wegen (NPT)

Roney Debaillie (050/214.574 - rdebaillie@gmail.com)

Zoogdierenwerkgroep (NPM)

Michael Parmentier (0483/638.090 - michael.parmentier@hotmail.com)

Zwalimop (zwammen, lichenen, mossen, planten - NPM)

Peter Hantson (051/203.063 - voorzitter@natuurpuntmandelstreke.be)

Vragen over ons privacybeleid? Neem contact op met het secretariaat.

Natuurgebieden

Bourgognepolders (Oudenburg)

Dirk Anseeuw (051/581.122 - dirkanseeuw@hotmail.com)

Groenhove (Torhout)

Alexander Dhooms (0472/864.345 - dhooms.alexander@telenet.be)

Kleiputten (Rumbeke)

Piet Desmet (051/225.852 - natuurmandelstreke@gmail.com)

Mispelaarhoek (Zonnebeke)

Geert Schoutteten (0476/440.200 - geert.schoutteten@gmail.com)

Moerasje (Torhout)

Roney Debaillie (050/214.574 - rdebaillie@gmail.com)

Snipgate (Gistel)

Koenraad Blonrock (059/250.697 - koenraad.blonrock@gmail.com).

Swal (Koekelare)

Kristof Vanhee (0497/152.684 - maureen.vansevenant@gmail.com)

De Vijfwegenpoel (Poelkapelle/Staden)

Tom Lemahieu (0478/483.680 - lematn@hotmail.com)

Waterdambosje (Moorslede)

Steven Nuytten (0477/446.772 - steven.nuytten@telenet.be)

Lid worden?

Een lidmaatschap kost 38 euro en als lid krijg je 4 x per jaar 'de knotwilg' en het 'Natuurblad' in je bus. Als extraatjes ben je verzekerd tijdens alle Natuurpunt-activiteiten én krijg je korting in de Natuurpuntwinkel en bij tal van partners. (Zie www.natuurpunt.be/voordelen). Wie voor het eerst lid wordt, krijgt een welkomstpakket met o.m. de prachtige Natuurpunt fiets- en wandelgids. Woon je in Gistel, Hooglede, Lichtegeem, Koekelare, Kortemark, Ledegem, Moorslede, Oudenburg, Roeselare, Staden of Torhout? Schrijf dan 38 euro over naar rek. nr. BE17.2300.0442.3321. Of bespaar Natuurpunt een hoop administratieve kosten door een domiciliëringsoverdracht in te vullen op www.natuurpunt.be > lid worden. Woon je in een andere gemeente? Neem dan contact op met het secretariaat.

Abonnement?

Ben je al lid van een andere Natuurpuntafdeling, dan kan je ook een abonnement nemen op 'de knotwilg' alleen. Schrijf 10 euro over naar rekeningnummer BE53.9731.7610.5453 en vermeld daarbij 'abonnement DK'.

Digitale nieuwsbrief 'De Groene Flits'.

Neem contact op met het secretariaat.

Redactieraad en eindredactie

Raad van bestuur & secretariaat.

Vormgeving en druk

Opmaak door MR-PRINT.BE, 0495/789.474, info@mr-print.be
Druk door Lowyck, Archimedesstraat 53, 8400 Oostende
Papier met EU-Ecolabel en ECF- en FSC-certificaat.

Oplage 2.940 exemplaren

Steun onze projecten

Storten kan op rekeningnummer BE56.2930.2120.7588 van Natuurpunt Beheer vzw, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen met de vermelding 'gift aan' en het projectnummer van jouw keuze. Voor schenkingen vanaf 40 euro krijg je een fiscaal attest.

BOURGOGNEPOLDER - 5554	FONDS NP MWV - 4029
GROENHOVE - 5580	MANDELSTREKE - 3567
MISPELAARHOEK - 5599	SNIPGATE - 5562
VIJFWEGENPOEL - 5587	WATERDAMBOSJE - 5594

Steenuilwerkgroep - GEW-2492 op rekeningnummer BE12.2300.5247.4592 van Natuurpunt Studie vzw, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen.

Een ziek of gekwetst dier gevonden?

Kijk op www.voc-bulskampveld.be (VOC Beernem, tel. 050/790.959) of www.vogelopvangcentrum.be (VOC Oostende, tel. 059/806.766).

Een flagrante overtreding van de natuurwetgeving?

Meld dit aan de natuurinspectie van Oost- & West-Vlaanderen op natuurinspectie.west.anb@vlaanderen.be, 050/247.770 of 0474/301.428.

ACTIVITEITENKALENDER NATUURPUNT MIDDEN-WEST-VLAANDEREN (NP MWV)

Activiteiten van Natuurpunt Gistel-Oudenburg & Hoge Dijken vzw (NPGO&HD), Natuurpunt Mandelstreke (NPM), Kern De Reiger (NPKDR), Kern Groot-Staden (NPKGS), Natuurpunt Ruidenberg (NPR), Kern BEI (NPKBEI), Kern Kortemark (NPKK), Natuurpunt Torhout (NPT), Jong Natuurverkenners (JNV), vzw Leefmilieu Roeselare (vzw LR) én externen.

Datum	Uur	Activiteit	Organisatie
Zaterdag 5 oktober	vanaf 17.30 u.	Benefietbarbecue GO! Campus Eureka & Natuurpunt Torhout	i.s.m. NPT
Zaterdag 5 oktober	om 19 u.	Jong Natuurverkenners: Muizenexpeditie in het Plaisiersbos	JNV
Zondag 6 oktober	om 6.30 u.	Tocht door het donker	i.s.m. NPKBEI
Zondag 6 oktober	om 9 u.	Speuren naar paddenstoelen	NPGO&HD
Zondag 6 oktober	om 14 u.	Herfstwandeling in het Polygoonbos	NPKDR
Dinsdag 8 oktober	om 9 u.	De 'bosberen' helpen de natuur	NPT
Zaterdag 12 oktober	vanaf 8.30 u.	Trektellen op de Heihoek	NPM
Zaterdag 12 oktober	om 9 u.	Watervogeltelling	NPT
Zaterdag 12 oktober	vanaf 13.30 u.	'Repair Café'	NPT
Zaterdag 12 oktober	om 14 u.	Uilennamiddag	NPM
Zaterdag 12 oktober	om 19 u.	Algemene Kennisquiz van Natuurpunt Kern Kortemark	NPKK
Zondag 13 oktober	om 9.30 u.	Jong Natuurverkenners: Het bos is een rijke voorraadkast	JNV
Zondag 13 oktober	om 13.30 u.	Familiewerkdag in het Groenhovebos	NPT
Zondag 13 oktober	om 14 u.	Koekelarebergwandeling & Swal	NPR
Vrijdag 18 oktober	om 20 u.	Sterrenkijkavond.	NPKGS
Zaterdag 19 oktober	om 9.30 u.	Natuurgidsendag Oost- en West-Vlaanderen	NP
Zondag 20 oktober	om 10 u.	'Dag van de Trage Weg' in 'GOG Blekerijbeek'	i.s.m. NPKBEI
Zondag 20 oktober	om 10 u.	De zomer uitwuiwen in 'De Kleiputten'	NPM
Zondag 20 oktober	om 10.30 u.	Maandelijkse wandeling op 'De Hoge Dijken'	NPGO&HD
Donderdag 24 oktober	om 19.30 u.	Natuurcafé: Graslandbeheer	NPKK
Zaterdag 26 oktober	om 14 u.	Wandeling over de Kezelbergroute	NPKDR
Zaterdag 26 oktober	om 20 u.	Lezing 'Biodiversiteit in de tuin'	NPGO&HD
Dinsdag 5 november	om 13.30 u.	De 'bosberen' helpen de natuur	NPT
Donderdag 7 november	om 19.30 u.	Natuurcafé: Wilde bijen	NPKK
Zondag 10 november	om 9 u.	Familiewerkdag in het Groenhovebos	NPT
Zondag 10 november	om 10 u.	Wandeling door het Arboretum	NPR
Zaterdag 16 november	om 9 u.	I le Contactdag Steenuilenwerkgroep	NP
Zaterdag 16 november	om 9 u.	Watervogeltelling	NPT
Zondag 17 november	om 9 u.	Daguitstap 'Verdronken Weiden' & 'Kleiputten Ploegsteert'	NPM
Zondag 17 november	om 9.30 u.	Jong Natuurverkenners: Paddenstoelenzoektocht in d'Aertrycke	JNV
Zondag 17 november	om 10.30 u.	Maandelijkse wandeling op 'De Hoge Dijken'	NPGO&HD
Zaterdag 23 november	om 9 u.	'Dag van de Natuur' in 'De Kleiputten'	NPM
Zaterdag 23 november	om 9 u.	'Dag van de Natuur' op de Rokseput	NPGO&HD
Zaterdag 23 november	om 13 u.	'Dag van de Natuur' op de Swal	NPR
Dinsdag 3 december	om 13.30 u.	De 'bosberen' helpen de natuur	NPT
Zondag 8 december	om 9 u.	Ganzentocht in de regio	NPGO&HD
Zondag 8 december	om 10 u.	Het Koekelarebos	NPR
Zaterdag 14 december	om 9 u.	Watervogeltelling	NPT
Zondag 15 december	om 8.30 u.	Daguitstap naar de Oostkustpolders	NPM
Zondag 15 december	om 9 u.	Familiewerkdag in het Groenhovebos	NPT
Zondag 15 december	om 9.30 u.	Jong Natuurverkenners: Winterslaapdieren	JNV
Zondag 15 december	om 10.30 u.	Maandelijkse wandeling op 'De Hoge Dijken'	NPGO&HD
Zaterdag 28 december	om 14 u.	Knutselnamiddag insectenhotels	NPM
Woensdag 19 maart 2025	om 19.30 u.	Start cursus 'Vogelgeluiden van bos en heide'	NPM

Verdere info en praktische afspraken vind je middenin deze 'knotwilg'.

De laatste info & eventuele wijzigingen vind je ook terug in onze gratis maandelijkse nieuwsbrief 'De Groene Flits'.

Geïnteresseerd? Stuur een mailtje naar peterlemmens@natuurpunt.be.